

SLOVENE

Inserati:
Enostolna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 18 v
za dvakrat „ 15 „
za trikrat „ 13 „
za večkrat primeren popust.
Poročna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolna pettivrsta po 20 v.
Poslano:
enostolna pettivrsta po 40 v.
Izreja vsak dan, izvzemši nedeljo in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Usoda Carigrada in bodočnost balkanskih narodov.

(Izvirni dopis »Slovenca« iz Sofije. — A. B.)

Kraj Bosfora šum se diga,
Bliskat sablji štikove.
Bolg. narodna pesem.

Pogledi balkanskih narodov, posebno Bolgarov in Grkov so bili v davni in bližnji prošlosti vedno obrnjeni proti Carigradu. Eni kakor drugi so se približevali včasih do carigradskega obzidja, so ga že celo rušili in prevzemali mesto ob Zlatem rogu s »sabljami in štikovi«.

Pa kako je usoda svojevoljna in izpremenljiva! Krščanski narodi so živeli dolga stoletja v sovraštvu in gnevu nasproti svojemu tlačitelju, kateri je potapljal v solze lepe balkanske pokrajine. Isti narodi so kopneli po maščevanju in trepetaje čakali dneva, ko pride plačilo za stoletno robstvo.

In ko je bil nastopil zaželeni trenutek, zanesla se je silna burja proti odrinski trdnjavi in dalje proti Carigradu. To je bilo leta 1912., leto, katero se bo pomnilo v zgodovini balkanskih narodov.

Vsem tem narodom skupaj in tudi bolgarskemu narodu samemu ni bilo usojeno, da vzame Carigrad in postavi krščanski križ na Ajo Sofijo. Javili so se novi, močnejši tekmeči, Rusi, kateri so vložili svoj »veto«. Bolgari so morali odstopiti ter se vrniti nazaj v tesne meje svoje domovine.

Nikdo ni mislil, da se bode usoda tako obrnila, da bodo mogli Rusi že dve leti pozneje javno nastopiti s svojimi aspiracijami na Carigrad. Letos se je proglasila v ruski dumi ta točka njihove iztočne politike od samega ministra zunanjih zadev, Sazonova, in vzbudila senzacijo po celem svetu; posebno pa so Balkanci bili preseščeni. V osmanski stolici je strah pred »Moskovci« iznova prevzel vse kroge.

Spomini na Sv. Stefanski dogovor so po preteku 37 let danes iznova oživel, ko done topovi v Dardanelah.

Ko bode rešena usoda Carigrada, staroslavnege mesta, v enem ali drugem zmišlju, tedaj začne zgodovina črtati nove poteze v bodočnost Bospora in Balkana.

Nevtralnost, katero vzdržujejo danes še Italija, Bolgarija, Rumunija in Grčija, se bo umaknila novemu tekmovanju. Kdo pride v tej borbi na vrh? Na to vprašanje je mogoč samo negativen odgovor: Komur manjka modrosti ali previdnosti, ne bo nadvladal. Kdor precenjuje svoje moči, ne bo v tekmi med prvimi. Kdor ume razločevati med pravimi in hinavskimi prijatelji, temu se ne bode posrečilo najti poti, katera vodi do slave.

Z ozirom na te kritične okoliščine se vrši v Atenah kronski svet drug za drugim. Grki se čutijo prizvedeti, in kakor nekdanj v Rimu, ko je bil »Hannibal ante portas«, je sedaj v Atenah vse zmedeno in kliče: »Rusija je pred obzidjem Carigrada!«

Za Rumunijo je vprašanje o Dardanelah vprašanje življenja in smrti. Bolgarija ima izhod do Egejskega morja. Interesi Grčije so bolj sentimentalni, a pri tem ona lahko dobi kompenzacije drugod. Rumuni pa so popolnoma odvisni od svobode dardanelških ožin. Torej je vprašanje o rumunski zunanji politiki — tragično. Nekateri rumunski časopisi dajejo izraza tej tragičnosti z besedami: »Ako bo odvzeta svoboda razvoja na Črnem morju in v Dardanelah, tedaj je Rumunija obsojena na

pogin. In ta ubogi latinski otok, obdan okoli in okoli s tujimi plemeni, hrepenečimi po življenju in razvoju, bo končal ali pa se izgubil med tujimi elementi.«

Bolgari pa niso nikakor predani sentimentalnosti, niti ne vpliva nanje tragičnost. Oni so pravi realisti. Zato je z ozirom na današnji položaj ministrski predsednik dr. Radoslavov in za njim finančni minister dr. Tončev pred časnikarji in poslanci odkrito izjavil: »Bolgarska vlada ne misli izpremeniti svoje zunanje politike; svojo nevtralnost bode Bolgarija ohranila celo v slučaju, ako trojni sporazum vzame Dardanele.«

Sicer pa se Bolgarija pripravlja za vsak slučaj, da zavaruje državne meje proti zunanjim sovražnikom in da se obrani vsake krize v notranjosti. V narodnem sobranju se sklepajo strogi zakoni proti izdajstvu in špijonstvu; svoboda tiska se omejuje, javna zborovanja se stavljajo pod kontrolo upravnih oblasti itd. In tako pripravljena lahko mirno opazuje, kako »kraj Bosfora šum se diga« in kako se približuje veliki dogodki na iztoku.

Naši rojaki v Ameriki.

(Poročilo iz Amerike.)

Gowanda. N. Y. Z delom gre počasi kakor povsod. Tukajšnja ogromna tvornica za lep je začela bolj po malem obratovati in je več ljudi odslovila. Upamo, da bo na pomlad kaj boljše. Strojarne pa še nekam precej redno poslujejo. Kakšen dan nam pa dajo tudi počitnice. Delo se sploh ne dobi. Jako veliko delavcev je brez dela, zlasti Poljakov, ki bi radi kupili delo, samo da bi ga dobili. — Ballard, Ky. Delamo tri do štiri dni v tednu, pa še takrat se ne more kaj posebnega napraviti. Zasluzi se samo toliko, da se preživimo. Hrana je tukaj v primeri z zaslužkom zelo slaba, pri uživanju pa kislina in zoprna. Če katerega navdaja želja nasititi se makaronov in naravnega koruznega zrnja, naj kar sem pride. Pijače so tukaj treh vrst, ki se pa vsem veli voda. — Little Falls, N. Y. Delavske razmere so tudi pri nas skoraj z vsakim dnem slabše. — Parsons, Pa. Kakor od povsod drugod tako se tudi iz te naselbine ne more poročati o dobrih delavskih razmerah. Doslej so nekateri premožkopci obratovali s polno paro, a sedaj so začeli le po tri in štiri dni na teden. — Mellen, Wis. Delavske razmere so tukaj prav za nič in se dela prav počasi kakor povsod drugod. Dela se samo tri do štiri dni v tednu in še takrat le po osem ur na dan. Plača je pa tudi jako pičila. Za delom za zdaj še ni treba sem hoditi, ker se ga ne dobi. Itak je tu polovica delavcev brez dela. — V Central City, S. Dak se pa dela s polno paro podnevi in ponoči. Vendar je tudi tam na stotine delavcev, ki čakajo na delo in hodijo v office kakor romarji na Žalostno goro, odpustkov pa ni nič, posebno še ne v tem zimskem času. — V Rock Springs, Wyo se slabo dela, dasi imajo delavci »union shop«; zdi se pa kakor bi ga ne bilo. Premogarji vedo zani samo tedaj, ko se jim zanj pri plači odteguje. Če se pobiješ in potoleš v jami, ne dobiš več kakor en dolar, pa tiho bodi. Kdor zasluži dva dolarja dnevno na kontrakt, je že gospod. Navadno se pa zasluži manj, draginja pa dan za dnem bolj pritisla. Kaj bo, če pojde tako dalje? — Melrose Park, Ill. Tukaj obratuje pet tvornic, delavcev je pa dovolj za deset, pa bi jih bilo še nekaj brez zaslužka. Semkaj se ne svetuje hoditi nikomur, kakor k večjemu tistim, ki si žele — počitka. V eni tvornici se obratuje s polno paro, a v njej so zaposleni sami pečlarji in dekleta. Izmed delavcev je največ Litvinov, Rusov in Poljakov. — V Sheboygan, Wis., se tudi slabo dela. Izmed vseh tvornic obratuje samo ena po deset ur na dan. Plače so povečini 15 centov na uro. Tu je sicer nekaj Slovencev, ki dobro zaslužijo, ali delavske razmere se v kljub temu ne morejo imenovati dobre, ker je na stotine delavcev brez dela. — Iz Trinidad, Colo., se poroča, da so tam delavske razmere ravno tako slabe kakor drugje, če ne še slabše. Brezposelnih delavcev je jako veliko, med

njimi obilo število starih moči. — V Devil's Slide, Utah, se tudi slabo pohvalijo z zaslužkom. Tamošnji težaki zaslužijo komaj toliko, da se preživljajo. O kakšnem prisluzku ni govora. Kaj bi bilo s temi ljudmi v slučaju kakšne nesreče ali boleznij? — V Walsenburg, Colo., so tamošnji premožarji strajkali. Doba brez dela in zaslužka je žalostna doba. Naposled se je le dosegel sporazum med delodajalci in delavci. In marsikateri si je mislil: No, hvala Bogu, da je vendar enkrat konec tega boja, zdaj si bomo revni delavci vendar pomagali iz svojega revnega stanja. — Ali bili so prazni upi. Namesto da bi premožarji začeli obratovati s polno močjo, so pa popolnoma ustavili delo, tako da je zdaj tam več brezposelnih delavcev, kakor pa jih je bilo kdaj poprej. Le majhno število premožarjev je, kateri obratujejo po en ali dva dni na teden. Število brezposelnih je jako veliko. Pa tudi tisti, ki ima delo, si ne more zaslužiti še skoraj za hrano ne. Takrat, ko je unija delavcev vabila, naj gredo delat, so bili vsi veseli in zadovoljni. Ali zdaj uvidevajo, da so prišli z dežja pod kap. Take so delavske razmere v Coloradu, kjer je mnogo Slovencev. — V Pleasant Valley, Pa., so delavske razmere nad vse slabe. Dne 15. novembra 1914 so nesli delavci svoje krampe in lopate iz jam na sonce, kjer bodo počivale — kakor se govori — do 15. maja 1915. Sto in sto pridnih rok brez dela, brez zaslužka, pa v tujini! — V White Valley, Pa., tudi ne moremo reči, da je dobro za delavce, zakaj premožarji Delmont Mine, kjer so zaposleni Slovenci, obratuje komaj dva do tri dni na teden. Kako se živi v tako zlatih časih, se umeje samo ob sebi. — V Hostetter, Pa., imajo delavci malo delavnih dni, pa čez mero preveč počitnic. Vse gre narobe. Menda se bo tako zasukalo, da bo v tednu šest nedelj, pa en delavnik. Če bo šlo tako naprej, se bo začel kmalu post.

Rockdalska tvornica »American Steel and Wire«-družbe obratuje podnevi in ponoči, ker Rusija rabi zobčaste žice za ograje in zamote na bojnem polju. Izvažajo se ogromne množine zobčaste žice v uporabo v evropski vojski. Rockdalska tvornica je pred kratkem prejela naročilo za 5000 ton žice, ki se pošlje na Rusko.

Gregoriju Režku v Presto, Pa., je umrla žena in čez par dni sin, ko mu je bilo šele 21 let. Dne 24. svečana je izdihnila v cvetoči starosti 24 let žena Ana Škufca, roj. Klančar, doma iz Spod. Drage pri Višnjigori. Bolehala je leto dni. Zaprtila je v Conemaughu, Pa., moža Franca Škufca in tri mladoletne otročice, v stari domovini pa brata in dve sestri. V Utici, Ill., so 14. sušča pokopali Antona Dežmana, Rajnega, ki je bil doma iz Strelaca v šmarješki župniji na Dolenjskem, je povozil vlak. V St. Stephenu je umrl Lovrenc Šetina, najstarejši ameriški Slovenec; bilo mu je 95 let. Rajni je bil doma z Dovjega na Gorenjskem. V Ameriki je bival 32 let. V bolnici sv. Jožefa v Jolietu, Ill., se zdravita Anton Lilek, ki mu je žica opekla nogo pred tremi tedni v žičarni, in John Težak, ki mu je podkvarni stroj odtrgal mezinček na levi roki.

V Layland-rudniku v Hintonu, W. Va., se je pripetila velika nesreča. Dne 7. marca so spravili na površje še 11 trupel po nesrečenih rudarjev, skupaj 96 mrtvih. Iz zanesljivega vira se poroča, da je še 20 mrtvih zasutih pod razvalinami v jami. 47 rudarjev, ki so bili zasuti v jami štiri dni in štiri noči brez hrane in pijače, se nahaja v dobrem stanju in je pričakovati, da bodo vsi okrevali.

Naši ujetniki na Srbskem.

Kako se jim godi? Eni pravijo, da dobro, oziroma vsaj ne hudo, pa pride zopet glas, kako nečloveško se ravna z njimi. Mi sami ne moremo prevzeti odgovornosti za prav nobeno poročilo, že zato ne, ker ne moremo sami preiskati resnice. Kot časnikarji prinašamo le vesti. Za danes dve boljše vrste.

V »Neue Freie Presse« piše njen posebni poročevalec iz Sofije, kako vneto in človekoljubno da skrbi za av-

strijske ujetnike v Nišu dr. Subotič, podpredsednik srbskega Rdečega križa. S pomočjo ameriškega kozula skrbi ta zdravnik za živila in zdravila, hitro oddaja doposlani denar in požrtvovalno odgovarja na vprašanja iz monarhije, kako je z ujetniki.

Glasilo nemškega centra »Kölnische Volkszeitung« pa prinaša tudi poročilo nekega Avstrijca, ki je ušel iz srbskega ujetništva. V Bitolju usoda ujetnikov ni prav ugodna, ker pegasti legar zahteva precej žrtev. Zdi se, da Srbi sedaj nekaj boljše ravnaajo z ujetniki. Tako se ne sliši nič neugodnega o naših ujetnikih v Siri. Dobivajo 40 v na dan za menažo in 5 v plače. Seveda to ni dovolj za hrano, ker je treba celo vodo kupiti, toda s približki od doma si pa kupijo dvakrat ali trikrat na teden mesa. Vsak mož dobi tudi dve oki kruha za dva dni. Ujetnike stražita 2 orožnika. Z ljudstvom se dobro razumejo, napravili so si trinke in navadno cel dan lovijo ribe. Lahko se svobodno gibajo, hodijo na sprehode, toda zvečer ob 6. uri morajo biti doma. Ujetniki so se sami razdelili po narodnostih. Ogrski Rdeči križ je po solunskem konzulatu poslal precej perila, ki ga bo razdelil ameriški konzul Thomson v Nišu. Ta konzul se zelo toplo zavzema za naše ujetnike.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Ponesrečeni ruski napadi v dolini Cziroke. — Mnogo tisoč mrtvih in ranjenih Rusov, nad 3000 neranjenih ujetnikov.

Dunaj, 21. aprila. Uradno se poroča: V Karpatih je sovražnik svoje izgubepolne napade proti najvažnejšim odsekom fronte že pred več časom ustavil. To velja posebno za tiste oddelke naših postojank, ki krijejo najboljša prodiralna pota proti Ogrski: doline Ondava, Laborca in Ung.

Na strani teh glavnih prodiralnih črt v gozdnih Karpatih med Laborco in Ungom je sovražnik tudi sedaj še poizkušal z močnimi silami prodrati. Prodiralni poizkus v tej smeri naj bi z obkolitvijo zlomil odpor naših dolinskih in višinskih postojank, katerih kljub najtežjim žrtvam niso mogli frontalno premagati.

Tako so se v gornji dolini Cziroke pri Nagy-Polany in na celem ozemlju izvirno te reke vnovič razvili siloviti boji, ki so trajali več dni in noči. Tudi tu je zadela silne ruske sunke končno ista usoda kakor v vseh prejšnjih napadih. Po izgubi več tisoč mrtvih in ranjenih kakor tudi nad 3000 neranjenih ujetnikov je sovražnik opustil napad.

Na mnoga v inozemstvu razširjena, tudi oficijelna poročila ruskega vojnega vodstva o uspehih v dolgotrajnih karpatških bojih lahko kratko odgovorimo, da je kljub vsem naporom in velikim žrtvam prelaz Užok, ki je bil za sovražnika vedno glavni cilj napadov in označen kot posebno važen, prejkoslej trdno v naših rokah.

Na ostalih frontah se vrše artiljerijski boji. Položaj je povsod neizpremenjen. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Nemci vrgli 150 bomb v Bialystok.

Berlin, 21. aprila. Veliki glavni stan: Položaj na vzhodu je neizpremenjen.

Kot odgovor na metanje ruskih bomb v Wystruc (Insterburg) in Gabin (Gumbinnen), odprti, izven bojišča ležeči mesti, smo včeraj vrgli 150 bomb na železniško križišče Bialystok.

Najvišje vojno vodstvo.

POLOŽAJ V KARPATIH.

Budimpešta, 21. aprila. »Pester Lloyd« poroča o položaju v Karpatih: Že nad teden dni vlada na naši karpatski fronti mir, ki ga motijo le brezpomembni delni boji. Cel teden je že potekel, odkar se je za nas zmagovito končala karpatska bitka in

že vedno se Rusi od zadanega jim udarca ne morejo odpomoči. Rusi imajo na razpolago izborni železniški omrežje in bi lahko v malo dneh spravili na fronto znatna ojačenja, če bi imeli dovolj rezerv, in tako pričeli z novo ofenzivo. Sporadični napadi, ki se vrše od tedaj, pričajo, da so Rusi medtem na posameznih točkah res dobili ojačenja. Izključeno ni, da bodo v bližnjem času došli v Galicijo veliki vojaški transporti, katere bodo vrgli Rusi proti naši fronti. Zaenkrat pa Rusi še nimajo dovolj ojačenj. Medtem pa naše čete dan za dnevom zadajajo Rusom nove izgube.

POVODNI V KARPATIH.

Kodanj, 21. aprila. »Daily Telegraph« in »Evening News« poročata po informacijah iz ruskega generalnega štaba, da je ruska ofenziva v Karpatih vsled neugodnih vremenskih razmer popolnoma ustavljena. Po celem karpatskem ozemlju so povodnji, ki onemogočajo premikanje čet in dovoz municije. Dnjester je n. pr. narastel za 12 čevljev. Dežela je podobna ogromnemu močvirju. Rusi bodo v bližnji bodočnosti naperili svoje glavne sile najbrže na črto Telepoč—Zellö.

NAŠ USPEH PRI KONIECNI.

»Pester Lloyd« poroča iz Eperjesa: Naši artiljeriji se je posrečilo, da je razstrelila rusko zalogo smodnika. Poizkus Rusov, da bi svoje desno krilo pri Koniečni razširili proti galiski Wyscovi, se je končal s popolnim fiaskom. Navalu naših čet se Rusi niso mogli ustavljati in smo jih v smeri proti Hančovi in Uscie potisnili za 6 km nazaj ter pri tem ujeli veliko sovražnikov.

RUSKE ZA BOSPOR DOLOČENE ČETE V KARPATIH?

Curih, 21. aprila. »Züricher Post« piše: »Iz Karpotov se od ruske strani poroča o novi razvrstitvi ruske armade. Preizkusiti teh poročil seveda ni mogoče. Da bodo pa poslali odesko armado v Galicijo, nikakor ni izključeno. Če pa Rusi za izkrcanje v bližini Bospora določene čete pošljejo v Karpate, pomeni to, da hoče Rusija svoje zadnje sile vreči proti Avstriji in potem ni odprta pot v Budimpešto, ampak v Kijev.«

KDO SE BORI V PRVIH VRSTAH V KARPATIH?

Graška »Tagespost« z dne 20. aprila piše: Ljudstvo se peča skoro samo z vojaškim položajem na karpatski fronti. Ogrska je odposlala celo armado poročevalcev, umetnikov, risarjev in izdelovalcev filmov na fronto; ti delajo v prvi vrsti za ogrske liste. Kje delujejo ti možje? V prvih vrstah gotovo ne. Tja jih ne puste in mnogi bi se tudi lepo zahvalili za to nevarno čast. Naše vojne čete se bore vse skozi v prvih vrstah. Celo do našega trenja jih le malo pride. Opirati se morejo na oficijelne izjave vojnega poročevalskega stana. Podrobnosti jim morejo povedati samo črnovojniške čete etapnega ozemlja. Poročevalci vidijo in slišijo samo ogrske črnovojniške čete.

KOLIKO IZGUB SO IMELI RUSI V KARPATIH?

»Arbeiter-Zeitung« od srede piše, da vesti »Pester Lloyd«, da bi Rusi imeli v Karpatih 500.000 mož izgub, niso resnične. »Pester Lloyd« je to vest priobčil kot vest iz Curiha. »Arbeiter-Zeitung« pa pravi: Vest seveda ni nikdar prišla iz Curiha, sicer bi jo bili označili kot brzojavko iz Curiha; iznašli so jo čisto enostavno v Budimpešti. Neverjetno je tudi, da bi povedali listi sporazumovi kar tako odkrito svoje izgube! Ali so dvozvezni listi kdaj povedali svoje izgube tako natanko? In Budimpešte je potem prišla »vest« na Dunaj; v najrazličnejših oblikah seveda. Tako pravi danes ena berlinska brzojavka: »Iz Stockholma se poroča: Angleški in francoski poročila cenijo ruske izgube na ranjenih in mrtvih v karpatski bitki na pol milijona.« Iznaidba potuje torej iz Budimpešte »preko« Stockholma v Berlin in iz Berlina na Dunaj! Iz Dunaja mogoče zopet v Budimpešto.

Kaj pa pravijo v Berlinu uradno? Da je rusko poročilo, da so izgubili zavezniki 100.000 mož, zelo pretirano in da se da ceniti ruske izgube na trikrat toliko kot izgube zaveznikov. Na ta način bi bili Rusi izgubili k večjemu 250.000 mož; a tudi to je seveda le svojevoljno domnevanje.

NEMŠKI ČASTNIK O AVSTRIJSKI ARMADI.

Major Morath, vojni poročevalec lista »Berliner Tageblatt«, je bival zadnji čas na naši karpatski fronti in je sedaj predaval v Berlinu o vtisih in izkušnjah, ki si jih je pridobil. Med drugimi je rekel o vztrajnosti in junaštvu naših čet dobesedno: Naravnost umetnost vojnega življenja je, kar sem videl tam gori, in če se marsikaj zdi nemškemu očesu tuje, s tem v resnici ni rečeno, da bi imelo manjšo vrednost. Ljudje, ki so svoje nevidne jarke umetno vzdali v gorske gozdove, bi najraje ne šli proč. In kako težaven je ta gorski boj, kakor ga mi v Nemčiji nismo poznali! Topove morajo z vrvmi spravljati naprej. Na razdrpanih

etapskih cestah, ki so le nekoliko zboljšana pota, sem videl en sam dan 1500 voz. Konji in voli pogosto odpovedo na gorskih potih, ali stvar gre kljub temu naprej. — Končno pravi major Morath: Avstriji so v vojski napravili iz miroljubne tančice jekleno zrno. Rusi jih ne imenujejo zastoni vrage. Imajo, kar je Friderik Veliki zahteval za vojsko: **drob iz železa in srce iz jekla.**

× × ×

PRZEMYSL.

Krakov, 21. aprila. »Glos Narod« poroča iz Przemysla, da so vojne ujetnike že odpeljali iz trdnjave, v kateri so ostali le bolniki, med njimi 6000 vojakov. Pri njih so pustili 129 avstrijskih in ogrskih vojaških zdravnikov. Ponoči in podnevi dovažajo v Przemysl živila in strelivo. Hitro popravljajo utrdbe, predvsem črto proti reki San. Rusi preiskujejo reko San, ker upajo, da rešijo vojni material, ki so ga potopili v reki Avstriji.

Bern, 21. aprila. Ruski generalni guverner grof Bobrinkij je odredil, da civilne osebe ne smejo v Przemysl. Celo rusko vojaštvo mora imeti posebne prestopnice za Przemysl.

× × ×

DEŽELNI MARŠAL PRINC LIECHTENSTEIN O GALICIJI.

Nemški listi priobčujejo: Deželni maršal Liechtenstein je sinoči na nekem letnem običnem zboru krščanskih socialcev predaval o tem: »Svetovna vojska in njeni vzroki.« Rekel je med drugim: »Niso bili Srbi, po katerih je zahrepenela Rusija, ampak vzhodna Galicija in njeno prebivalstvo hoče Rusija. Zato moramo zopet osvojiti vzhodno Galicijo, potem jo rabimo kot varnostni nasip. Če izgubimo vzhodno Galicijo, potem smo sploh izgubljeni. Ker Rusi se potem ne bodo zadovoljili samo z vzhodno Galicijo, ampak bodo svojo agitacijo dalje razširili na Češko, Moravsko itd.« Princ Liechtenstein je končal z besedami: »Če gledam nazaj na politiko naših merodajnih krogov, moram izjaviti, da mnogo njih ni niti politično niti zgodovinsko izobraženih. Ostreje sodbe ne maram izreči. Učiti se moramo od svojega sovražnika in ne moremo prej skleniti miru, dokler ni Galicija zopet popolnoma osvojena.«

× × ×

NADVOJVODA KAROL FRANC JOŽEF V JUŽNO-VZHODNI GALICIJI IN V BUKOVINI.

Dunaj, 21. aprila. (Kor. ur.) Ko je obiskal nadvojvoda prestolonaslednik Karol Franc Jožef Sniatyn, mu je prirejalo prebivalstvo velikanske ovacije. Zvečer 19. aprila so priredili bakljado, ki je bila vsled narodnih noš rusinskih in rumunskih kmetov zelo slikovita. Nadvojvoda prestolonaslednik je obiskal nemško kavalериjo in je osebno razdeljeval odlikovanja nemškim vojakom, obiskal je tudi več skupin avstro-ogrskih čet in si je zvečer ogledal dele sovražnik postojank. Popoldne se je pa vrnil nadvojvoda prestolonaslednik v Kolomejo nazaj, kjer si je ogledal tudi malo hišico, ki leži zunaj mesta, v kateri je svoj čas nekaj časa stanoval z nadvojvodinjo. V tej hišici je kosil s štabom. V spremstvu generala kavalereje barona Pflanzera Baltina se je podala njegova c. in kr. Visokost nato v okrajno glavarstvo, kjer se mu je predstavil grško katoliški škof Chomyszyn, duhovščina vseh veroizpovedanj, okrajni glavar dvorni svetnik Pawlikowski, politični uradniki, župan Kleski in obč. svetniki. Nadvojvoda je večerjal s častniki armadnega skupniškega poveljstva in se je med navdušenimi ovacijami peljal na kolodvor, kjer je prenočil v železniškem vozu. Danes nadaljuje svoje nadzorovanje na zahodnem krilu karpatske bojne črte.

× × ×

HUDI BOJI SEVEROVZHODNO OD ČRNOVIC. — RUSKI LETALEC METAL BOMBE V ČRNOVIC.

Črnovice, 22. aprila. Že dva dni se severovzhodno od Črnovic neprestano vrše ljuti boji. Rusi vporabljajo spomenike z bojanskega pokopališča za bari-kade.

Sovražni letalec je metal bombe v Črnovice. Nemški »Golob« ga je izstrelil. Ruski častniki so se ubili.

USPEH NAŠE ARTILJERIJE OB DNJESTRU.

»Pester Lloyd« poroča iz Gurehumore: Avstrijska artiljerija je razstrelila most čez Dnjester pri Zaleszczykih. Nato so Rusi skušali v čolnih doseči levi breg, pa zaman. Avstrijska artiljerija je razstrelila na pol napravljen most iz čolnov, tako da so tam se nahajajoči ruski vojaki odrezani od svoje armade.

K BOJEM OB BZURI.

Krakov, 21. aprila. »Czas« poroča, da so bili v bojih, ki so se vršili v prostoru reke Bzure, kraji v okolici Sochaczewa, Zakrzewa, Zukowa, Mistrzewic, Trojanowa in Zylna popolnoma uničeni. Vendar se je bilo pa prebivalstvu tako grozno prizadetih občin posrečilo, da so pravočasno pobegnili v kraje izven bojnega prizorišča.

IZ LVOVA.

»W. Kuryer Polski« poroča na podlagi zasebnih pisem iz Lvova: Stanovanja in prodajalne odsotnih meščanov so bile oropane. Skoraj vsak dan je okradeno kako zapuščeno stanovanje. Hiše in prodajalne so prazne. Veliko ljudi je pobegnilo. Najemnine in dolgov nihče ne plačuje. V zapuščenih stanovanjih bogatih meščanov stanujejo ruski vojaki; na oknih in balkonih sušijo perilo.

Inteligenca živi v veliki bedi. Mesto daje 35.000 brezplačnih obedov ter razdeljuje živila, ki jih ne manjka; samo denarja je malo. Kdor se noče udeleževati te miloščine, mora težko delati. Celo višji uradniki vozijo in cepijo drva, da se s tem bedno preživljajo. Mnogi so se pri težkem delu tako postarali in izpremenili, da jih je težko spoznati.

Lvov se je zelo premenil. Ulični napisi so premenjeni. Mesto je umazano, polno smeti in blata. Ljudje zelo umirajo. Tatvine se množijo. Dne 15. marca je bil dva metra debel sneg in 14 stopinj mraza.

× × ×

NEMŠKI NAPAD V GUBERNIJI SUWALKI?

Stockholm, 21. aprila. Kratko poročilo ruskega generalnega štaba: »Dognalo se je živahnejše delovanje nemških prednjih čet v okrožju Marjampola in Kalvarije,« vojaški sotrudnik stockholmskega lista »Dagbladet« tolmači tako, da so Nemci kljub neugodnim vremenskim razmeram pričeli z napadom v guberniji Suwalki.

IZ PIOTRKOVA.

Meščani so bili izprva nezaupni do poljskih legij. Sedaj pa se mladina v trumah pridružuje legijonašem. Legije se množijo. Stara fraza: »Počakajmo, kaj poreče Varšava,« je izgubila veljavo. Piotrkov podpira domoljubno delo legijonašev ter se v velikem številu udeležuje domoljubnih predavanj in prireditev. Podobno je v drugih mestih in vaseh. Legije se bodo v kratkem zelo pomnožile.

LAKOTA V LODZU.

Industrijskemu mestu Lodz preti lakota. Velike množice se preživljajo v skromnih ljudskih kuhinjah. Živila v bližnji okolici so izčrpana. Ako se ne bo kaj posebnega ukrenilo, potem se je v nekoliko tednih bati katastrofalne lakote.

× × ×

ŠKODA V INDUSTRIJI NA POLJSKEM.

Krakov, 21. aprila. »Czas« prinaša po varšavskih listih nadaljne podrobnosti o škodi na Poljskem. Kakor se je že poročalo, se ceni škoda, ki jo je vojna povzročila v kmečkem gospodarstvu, na 487 milijonov rubljev. Kar se tiče industrije se ceni škoda podrtih tovarniških poslopij na več nego 15 milijonov rubljev, škoda na strojih in na drugi opravi v tovarnah pa nad 42 milijonov rubljev. Blaga je bilo uničenega za 27 milijonov rubljev. Škoda v rudniških obratih se ceni na 13 milijonov rubljev. Skupna škoda v industriji na Poljskem znaša tedaj nad 96 milijonov rubljev. Ogromne izgube je prizadejala vojna tudi trgovini in industrijni produkciji na Poljskem ter se ceni že dosedanja škoda na milijardo rubljev. Že do 1. januarja 1915 se je računalo, da je bilo izgubljenih 209 milijonov rubljev in od tedaj je dosegla produkcija komaj 10 odstotkov normalne višine. Trgovinski promet se je zmanjšal za 48 milijonov rubljev. Škoda na nepremičninah v opustošenih mestih in manjših trgih, in sicer samo na občinskem premoženju znaša 43 milijonov rubljev.

× × ×

RUSI NE IZDAJAJO VEČ SEZNAMOV O IZGUBAH.

Stockholm, 21. aprila. »Dagbladet« poroča iz Petrograda: Ruski generalni štab je ustavil izdajo seznamov izgub.

Mirovne želje sv. Očeta.

Vse italijansko časopisje se še vedno peča z znano avdienco publicista Wieganda. »Corriere d'Italia« pravi, da to ni bil pravi intervju. Sv. Oče je sprejel Wieganda v avdienci, kakor sprejme vsak dan visoke cerkvene dostojanstvenike, diplomate in priproste vernike in tako tudi časnikarje. Pri taki avdienci sta papež in publicist govorila o vojni in publicist je skrbno zbral misli Benedikta XV. in jim pri občenju dal obliko in besede. List piše: »Kar se tiče vsebine, še enkrat občuduje-

mo duševno veličino in plemenito misljenje papeža, ne najdemo pa v tem nič novega, ker sv. Oče že od začetka vojne ni opustil nobene prilike, da ne bi nastopil za mir. Reklo se je, da se ne more govoriti o miru, če se prej ne odpravijo glavni vzroki sporov, ki jih mora ta vojna za vedno odpraviti. Prav lahko se da to umeti, da ima ta ali ona vojujoča stranka tako misel o svojem nasprotniku, toda nikdar se ne more zahtevati, da bi tako misel imel tudi sv. Oče, ki govori iz višjega stališča in more v imenu krščanske ljubezni in pravičnosti samo želeti, da se jenjajo grozote vojne in da se jim ne žrtvuje toliko narodov. Če to upoštevamo, ni treba nobenih nadaljnjih izjav, da bomo umeli, da želi sv. Oče trajnega miru, ki sloni na pravičnosti in na priznanju medsebojnih pravic in dolžnosti.«

Vatikanski glas o zadnjih mirovnih besedah sv. Očeta.

Angleži niso prvo večelo sprejeli zadnjih besed sv. Očeta, ki jih je naslovil na Ameriko. Nemški listi so pobrali posebno besede: »Če vaša dežela ne opusti, kar bi moglo podaljšati vojno...« in hoteli v tem najti poziv sv. Očeta Ameriki, da naj ne pošilja več Angleški vojnega materiala. Vatikanski »Osservatore Romano« piše: Razgovor sv. Očeta s publicistom v. Wiegandom se je vršil potom tolmača. Ni tedaj prav nič čudnega, če so prišle v poročilo netočnosti in pogrški. Kakor že večkrat, je tudi takrat izrazil svojo vročo željo po miru; to je njegova vsakdanja molitev. Če mislijo nevtralne države, med katerimi so Zedinjene države na 1. mestu, da je prišla ura za mirovno akcijo, tedaj bo papež gotovo srečen, če bo mogel svoj visok moralen vpliv porabiti v korist tako plemenite stvari. Vse drugo, kar hoče časnikarski prepri najti v papeževih besedah, je pripisovati samo obliki, v kateri je Wiegand razgovor priobčil. Wiegand sam pravi, da se je razgovor vršil s tolmačen in pristavlja: »to so papeževe misli, če sem prav umel.«

»Temps« proti papežu.

Papeževe misli o vojni in miru st francosko protiversko časopisje zelo vznemirile, kajti sedaj ga napadajo v dolgih člankih. »Temps« piše, da je ves razgovor past, ki so jo Nemci že davno pripravili. List pravi, da je nekaj nezasišlanega, da se je dal sv. Oče preslepiti. Katoliško francosko časopisje seveda ne molči in krepko brani svega Očeta. Najboljša obramba pa so sv. Očetu njegovi plemeniti in čisti nameni.

Odlikovanja.

Srebrno svetinjo II. vrste so nadalje dobili: dragonca Petek Alojzij in Kljun Franc, oba pri 5. drag. polku, četovodja Horvat Anton, desetenik tit. četovodja Vrečko Ivan, desetenik Semanik Konrad, poddesetenik Gether Ivan, Klug Josip in infanterist Riedl Ivan, vseh šest pri 47. pp., praporščaki Honza Rudolf, Rangel Josip in Schneider Adalbert, kadeti Babi Ivan, Heindl Alojzij, Hosperger Jaromir, Matej Leopold, Predikaka Ivan in Strugata Ludvik, štabni narednik Hauck Miroslav, narednika Krivanok Franc in Pirič Franc, medicinec desetenik, tit. narednik Schwarz Ignacij, četovodje Batič Peter, Blay Martin, Janžekovič Marko, Prekoršek Anton, Turnšek Peter in Bezjak Konrad, deseteniki Adelsek Anton, Berg Franc, Božič Feliks, Fritz Sebastijan, Lang Martin, Majhen Luka, Meršnik Anton, Munda Alojzij, Robič Štefan, Schuler Karel in Vranič, poddeseteniki Jošt Josip, Klakočar Karel, Kramperšek Martin, Ogrin Ivan, Robinček Martin, Schlander Ivan in Vrečer Franc, infanteristi Ahac Martin, Babič Marko, Brezovnik Ivan, Bric Franc, Brnko Ivan, Doliner Martin, Friedinger Jakob, Glavič Vladimir, Gobec Jakob, Grašinar Franc, Gusoič Miloš, Korene Ivan, Kosar Ivan, Krajnc Karel, Laznik Franc, Malus Rajmund, Majcen Štefan, Miško Martin, Mraz Anton, Osek Franc, Penič Josip, Rupar Alojzij, Selič Ivan, Seme Pavel, Ternik Heliard, Virant Mihael, Vrečko Josip, Zupanc Blaž in Rebernik Josip, vseh 66 pri 87. pp., praporščak Lah Andrej, infanteristi Baudaš Ivan, Bratanja Simon, Jerončič Štefan, Milotič Ivan, Peternel Franc, Pojavnik Josip, Tauš Franc in Jurisvečih Matej, vseh 9 pri 97. pp., lovci Adlešič Nikolaj, Hauptmann Anton, Sever Anton, Tičar Mihael in Zemva Anton, vseh pet pri 7. lov. bat., ognjičar Lukežič Franc, četovodji Egger Štefan in Lesičar Franc in topničar Doberšek Josip, vsi 4 pri 7. polj. topničarskem polku, kadet Gartenauer Miroslav, desetenik Krainer Avgust, predmojster Kalcher Anton in topničarja Holzer Peter in Sirk Anton, vseh pet pri 8. polj. topniškem polku.

Ali ste že kupili sročko „Slovensko Stražo“? Kupite takoj! Sročka samo 1 št.

Vpoklicanje ogrskih črnovojnikov pod orožje.

Budimpešta, 21. aprila. (Kor. urad.) Magistrat je izdal razglas, ki poziva črnovojnike ogrske državljanke rojstnih letnikov 1891. do 1895., potrjene ob prebiranju od 16. februarja do 24. marca t. l., pod orožje v aktivno črno vojsko 15. majnika. To velja tudi za tiste avstrijske državljane in v Bosno in v Hercegovino pripadle državljane, ki so bili med tem časom potrjeni na ozemlju svete ogrske krone. Tisti avstrijski državljani črnovojniki, rojeni v letih 1896., 1895. in 1891., ki bivajo v Budimpešti in ki so bili potrjeni v Avstriji, morajo takoj odriniti pod orožje.

Škodljivci države in ljudstva.

GOLJUFIJE PRI DOBAVAH KONJ ZA VOJAŠTVO.

Szatmar, 21. aprila. Vsled odredbe kraljevega sodišča je bil aretiran posestnik Nikolaj Fogarasy, sin bivšega poslanca Sigmunda Fogarasy, zaradi goljufij pri dobavi konj za vojaški erar.

GOLJUFIJE PRI VOJAŠKIH DOBAVAH V OGRSKEM DRŽAVNEM ZBORU.

Budimpešta, 21. aprila. Poslanec Pavel Farkaš je napovedal interpelacijo glede goljufij pri vojaških dobavah.

Predsednik Wilson o vlogi Združenih držav.

New York, 20. aprila. (Kor. ur.) Reuterjev urad poroča: Predsednik Wilson je izvajal v nekem govoru med pojedino, prirejeno po Associated Press: Nevtralnosti Združenih držav ni pripisavati malenkostni želji, da se izognejo težav, Združene države pridobije marveč sloves, da so narod, ki se zna zatajevati. Tak narod mora ob ureditvi zadev sveta po vojski igrati važno vlogo. Združene države ne žele niti pedi tuje zemlje in so zato svobodni, da morejo služiti drugim narodom. Geslo vseh Amerikancev bodi: »American first«. Prijateljska poizkušnja ne obstoja in v simpatiji z eno ali drugo vojskujočo se stranko, marveč da se pripravljajo pomoč obema strankama, ko se konča vojska.

Za zvezo držav vzhodne Azije.

Berolin, 21. aprila. »Hannov. Kurier« poroča iz Kodanja: »Rječ« poroča iz Irkutska: Bivši kitajski poslanik v Washingtonu, Vu Ting Fang, nastopa v časopisju za ustanovitev velike državne zveze v Vzhodni Aziji, ki naj obsega vse narode Vzhoda. Ta državna zveza naj bo federativnega značaja po zgledu nemške države in naj tvori temelj za preporod Azije. Vu Ting Fang se je odlično udeleževal kitajske revolucije ter je prepričan pristaša kitajsko-ameriške zveze.

Pred veliko zračno ofenzivo proti Angliji?

London, 21. aprila. Mornariški strokovnjaki se podrobno pečajo z zadnjim napadom Zeppelinov na Angleško obal. Skoro vsi soglašajo, da je nenaden pojav nemških zrakoplovov po večmesečnem prekinjenju vseh zračnih operacij predhodnik velike nemške zračne ofenzive proti Angliji.

REZERVA ANGLEŠKEGA ZRAČNEGA BRODOVJA.

Haag, 21. aprila. »Daily News« poroča, da se vežba približno 400 angleških letalcev. Vlada se trudi, da izdela vedno več letal, da lahko izvežba podvojeno število letalcev, Westminsteri vojskoda je kot častnik pridružen zračnemu brodogradu.

Španci nameravajo zasesti zopet Gibraltar.

Madrid, 21. aprila. Poluradna »Patria« piše na uvodnem mestu: Končno se nudi prilika, da se približava Španca izpolniti svoje stare želje, ko namreč zopet zasede Gibraltar. V celi kraljevini se prirejajo dan na dan veliki ljudski shodi in demonstracije pod geslom: »El Gibraltar«. Nadškof v Toledu je v svoji nedeljski propovedi prosil Boga, naj pomaga Španci, da se izpolni stara njena želja. Molil je, naj bi se v močnejših bojih za Gibraltar prelilo kolikor možgoc malo krvi. Glede na vse okolnosti sodi politični svet, da ne bo dolgo trajalo, ko zasedejo Španci Gibraltar.

Poročila iz Egipta.

Rim, 20. aprila. Iz Kaira poročajo listi: Minuli teden so mnogi bataljoni avstralskih in indijskih čet odpravili v Aleksandrijo, kjer so se združili z angleško-francosko ekspedicijsko armado. Aleksandrija je sedaj en sam velik vojni tabor, luka

Zemljevid k novemu napadu Zeppelinovcev na Angleško.

je postala prava vojna luka. Mesto in pristanišče sta popolnoma podrejena vojaškemu poveljstvu. Razen vojnih ladij je usidranih v pristanišču tudi veliko transportnih parnikov. Vsak drug promet je ustavljen. Številne čete so že vkrcane in čakajo vsak trenutek, da odplujejo. Pred kakimi 14 dnevi so ukrkali ekspedicijski zbor 20.000 mož, ki naj bi odpluli proti Dardanelam, a parniki še do danes niso odšli. Samo na Lemnos so odpluli manjši oddelki. Vkrane čete gredo vsak dan na suho in na marše, zvečer se pa vrnejo na ladje.

V vzhodni Aziji.

Devin, 21. aprila. »Magdeburger Zeitung« poroča iz Pekinga: Neki japonski oddelek, ki je prodiral iz Mukdena, je zasedel mesto in okraj Kirin v Mandžuriji.

Curih, 21. aprila. Angleški poslanik v Pekingju je izročil Juanškaju lastnoročno pismo angleškega kralja s kraljevo sliko.

JAPONCI ZASEDLI KIRIN.

Newyork, 22. aprila. Japonci so zasedli Kirin.

JAPONSKO ZRAČNO BRODOVJE.

Berlin, 21. aprila. »Nowoje Wremja« poroča, da zahteva japonsko društvo za zračno brodogradnjo, naj se napravi 150 letal. Vojni minister je odgovoril, da mora Japonska vsekakor imeti močno zračno brodogradnjo. Sedaj izdelujejo načrte.

Italija.

ENTENTA IN ITALIJA.

»Kölnische Zeitung« piše: Srbski poslanik v Parizu, Vesnić, je izjavil, da Adrija ne sme postati laško morje, ampak se mora razdeliti na podlagi narodnostnega principa. Slovanske dežele morajo dobiti Slovani. Italija naj si ne prizadeva, da postane na Balkanu druga Avstrija. — Ruski »Invalid« pa pravi: Ententa nima prav nobenega vzroka, da prevzame nove žrtve za povečanje Italije.

RUSI IN ITALIJANI.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Rima, da se je znova začela rusko italijanska časnikarska polemika. »Giornale d'Italia« se hudeje nad »Ruskim Slovom«, ki je zapisalo, da ententa sama lahko zmagaja. Ententa ne rabi pomoči Italije, ki bi k večjemu samo pospešila zmago trojnega sporazuma. »Giornale d'Italia« se pritožuje nad neprijaznostjo, ki jo kaže rusko časopisje proti italijanskim zahtevam. Sicer pa je Italija pripravljena, da sama brani svoje interese in zahteve in ve dobro, da je njena bodočnost odvisna samo od njenega meča.

DROBNE VESTI.

Milan, 20. aprila. »Frankfurter Ztg.« poroča, da so se tudi dijaki milanske politehniške pridružili protinemškemu gibanju. Zahtevajo, da se odstrani profesor matematike Abraham, ki je nemškega pokolenja.

PARIZANI IN ITALIJA IN GRČIJA.

Pariški »Matin« pravi, da Parizani že od nekdaj niso dali posebne cene časnikarskim govoricam o skorajšnjem nastopu Italije in Grčije.

NOVI RUSKI POSLANIK V RIMU.

Prejšnji ruski poslanik v Carigradu, Mihael pl. Giers, je imenovan ruskim poslanikom v Rimu.

Njegovo imenovanje nas spominja na pol stoletja ruske zgodovine, ki je zvezana z imenom novega poslanika. Njegov oče, Nemcem prijazen vnani minister, je leta 1872. obnovil trocesarsko zvezo; njegov najstarejši brat Nikolaj, ki je bil nekaj časa ruski poslanik na Dunaju, je bil desna roka ruskega poslanika v Parizu barona Mohrenheima, ki je započel francosko-rusko zvezo. Mihael Giers je star 60 let. Kot prostovoljec se je udeležil rusko-turške vojske leta 1877., pred Plevno si je zaslužil križ sv. Jurija, potem pa je vstopil v diplomatsko službo, kjer je deloval skoro po vseh glavnih mestih Evrope in Azije. V Bukarešti je bival osem let in se je trudil za zblizanje Rumunije z Rusijo. Pravijo, da je ta okolnost tudi na njegovo sedanje imenovanje močno vplivala.

RUSKI POSLANIK V RIMU — DRŽAVNI SVETNIK.

Rim, 21. aprila. Iz Petrograda se poroča: Uradni list objavlja carjev ukaz, s katerim se dosedanjí ruski poslanik v Rimu, Krupenski, imenuje za državnega svetnika.

FRANCOSKA KRIŽARKA ZAPLENILA BLAGO NA ITALIJANSKEM PARNIKU.

Carigrad, 21. aprila. (K. u.) Iz Aleksandrette se poroča, da je francoska križarka »D'Estrees« zaplenila blago, sestojee iz pomaranč, kož in drugega blaga, na italijanskem parniku »Washington«.

POTRES V ITALIJI.

Rim, 22. aprila. Iz province Perugia in Palermo poročajo o sličnem potresu.

Z juga.

ARTILJERIJSKI BOJ OB DONAVI.

Bukarešt, 21. aprila. Iz Turn-Severina se poroča: Danes ponoči ob 11. uri se je vršil silen artiljerijski boj med avstrijskimi in srbskimi baterijami pri Tekiji, ki leži nasproti Oršove pod »Sveto gor«. Topovski ogenj je trajal celo noč. Avstrijski topovi so imeli znaten uspeh. Uničili so med drugim gozdove na »Sveti gori« pri Tekiji, ki so nudili srbskim četam ugodna kritja.

SRBSKE PRIPRAVE OB BOLGARSKI MEJI.

Atene, 21. aprila. Vsled macedonskega upora je srbsko vojno vodstvo odposlalo do avstrijsko-srbske meje dve diviziji na bolgarsko mejo. Utrjevalna dela pri Sultan-Tepe in Črnem Vrhu morajo opravljati ženske. Ti dve postojanki obvladujeta Ovčje polje, kjer se je v balkanski vojski prelilo toliko krvi.

PRED NAPADOM NA SRBE PRI STRUMICI.

Haag, 21. aprila. Iz Soluna se poroča, da se veliko število bolgarskih in turških četašev zbira pri Strumici, da napadejo Srbe. Srbsko prebivalstvo je iz strahu pred temi napadi zapustilo svoje vasi.

GRŠKA NIPREPOVEDALA PREVOZA SRBSKEGA OROŽJA.

Sofija, 21. aprila. Grški vladni listi priobčujejo v obliki uradne izjave, da se dozdevno sporočilo grške vlade zastopnikom tropsporazuma glede na prepoved nadaljnjega prevoza srbskega voinega materiala uradno ne potrjuje.

»NEHVALEŽNI« BOLGARI.

»Novoje Vremja« pravi, da se v najkrajšem času prekine diplomatska zveza med Rusijo in Bolgarijo. Bolgarska vladna politika je deželo popolnoma izročila Nemčiji in Avstriji, da je ruski poslanik v Sofiji popolnoma odveč. »Nov. Vr.« pristavlja tej vesti nekaj trpkih opazkov in očita Bolgarom z žgočimi besedami nehvaležnost do Rusije.

Boj za Carigrad.

NAPADALNE ARMADE PROTI DARDANELAM ZBRANE.

Berlin, 21. aprila. »Lokalanzeigerjev« dopisnik poroča iz Aten: Od posebne strani izvem, da je zbiranje trozvezniških čet, ki so namenjene za Dardanele, končano. S tem dejstvom je v zvezi tudi nervoznost, ki se opaža v balkanskih političnih krogih in posebno v Atenah. Ta armada nikakor ne bo kos svoji nalogi, ker šteje k večjemu 80.000 mož, od katerih jih je polovica kolonijalnih čet.

20.000 FRANCOZOV IN ANGLEŽEV V ENOSU.

Berlin, 21. aprila. »Tägliche Rundschau« poroča, da se je v Enosu, severno od zaliva Saros, izkrcalo 20.000 Francozov in Angležev. Med turškimi baterijami pri Kašanu pri Enosu in med zavezniškim brodogradom je v teku silna kanonada.

TURŠKI LETALCI NAD DARDANE-LAMI.

London, 21. aprila. (K. u.) »Daily Chronicle« poroča iz Aten, da so turški letalci iz Smirne prileteli nad Dardanele. Letalci so leteli čez saroški zaliv in metali bombe na ondi zasidrano zavezniško brodogradnjo, a ne da bi napravili kako škodo.

BOMBARDIRANJE OBALI PRI ENOSU.

Rim, 21. aprila. Listi poročajo iz Londona: »Times« poroča iz Mitilene: Deset križark se je pri Enosu približalo tracijski obali, dve ladji sta pluli v zaliv in otvorili topniški ogenj proti turškemu vojnemu taboru. V svrhu ustanovitve prostovoljskega pomožnega zbora so dospeli semkaj francoski častniki.

BOMBARDIRANJE EL ARIŠA.

Rim, 21. aprila. Iz Pariza se poroča, da javlja mornariški minister: V petek je francoska eskadra po izvršenem poizvedovalnem poletu bombardirala utrdbena dela pri El Arišu.

TURSKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 21. aprila. (Kor. ur.) Glavni stan obvešča: 2 sovražni oklopnici sta večeraj s presledki na veliko daljavo izstrelili nad 100 granat proti našim baterijam v Dardanelah, katerim se ni zdelo vredno, da bi bile odgovarjale na ogenj. Angleži, ki so taborili južno od Shwaza, so 12. t. m. zjutraj napadle naše čete in jih prisilile, da so se skrili v utrdbi svojega tabora. Ogenj, ki ga je otvorila naša artiljerija proti 4 njih ladjam in proti 2 motor. čolnom, je 2 teh ladij poškodoval. Na naši strani je bil ubit 1 mož, 10 jih je bilo ranjenih. Sovražnikove izgube še niso znane.

GRŠKI GLASOVI O NOVI DARDANELSKI AKCIJI.

Atene, 20. aprila. »M. N. N.« poroča: Govori se, da je zbiranje zavezniških čet za novo akcijo pred Dardanelami že končano. Grki pravijo, da tudi ta armada ne bo kos svoji nalogi, četudi šteje 80.000 mož, ker polovico tvorijo kolonijalne čete, ki pa niso prav dobre za boj.

Atenski listi neprestano pišejo o pogojih, pod katerimi bi Grška mogla opustiti svojo nevtralnost. To pa še ne more biti vzrok, da je že v bližnjem času pričakovati odločilne izpremembe.

RAZNA BOJNA POROČILA IZ ATEN.

Berlin, 21. aprila. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča iz Aten: Grška vlada je naprosila svoj generalni konzulat v Amsterdamu, naj poroča o podrobnostih, kako je bil potopljen po nekem nemškem podmorskem čolnu grški parnik »Hellepontos«. Potrjuje se, da je pri Hiju ponesrečeno turško torpedovko zasledovala neka angleška bojna ladja. — Med predvčerajšnjimi napadi na Dardanele sta bili poškodovani angleški bojni ladji »Renard« in »London«. Poroča se, da so zasidrani pri Lemnosu transportni parniki zaveznikov, ki so te dni pripeljali iz Aleksandrije večinoma kolonijske čete.

BOLGARIJA IN UTRJEVANJE ODRINA.

»Kölnische Zeitung« poroča iz Sofije 18. aprila: Na Turškem se dá zadnji čas opazovati, da v okolici Odrina delajo gotove priprave. To pa ni nezaupanje proti Bolgariji, ampak nadna previdnost proti ruskemu podjetju. Dejstvo je, da se v Bolgariji najdejo gotovi znaki za tako podjetje, pri čemur pa se še ne vé, kdaj in če se bo sploh to izvršilo. Nastop trozvezniških sil je bil zadnji čas določnejši in zato je imel večji utis.

VENIZELOS.

Atenski poročevalec lista »Petit Parisien« poroča, da mu je Venizelos svoje stališče v sedanji evropski vojski s sledečimi besedami označil: »Prepričan sem, da bo končno zmagala ententa. Če pa pride drugače, raje podležem s Francozi, kakor da triumfiram z Nemci.« — Če je Venizelos res tako govoril, potem se to pravi z drugimi besedami: Iz osebnih naklonjenosti do Francozov bi raje videl, da Grška z njimi vred podleže, in raje nosi vse posledice poraza, kakor pa da bi zmagali Grki na strani Nemcev, ne glede na eventualen dobiček. Bolj jasno Venizelos ni mogel govoriti in povedati, da vodi grško politiko ne po grških interesih, ampak po svojih osebnih simpatijah.

Berlin, 21. aprila. Iz Milana poročajo: Venizelos je došel v Aleksandrijo in se poda v Kairo, kjer ga bosta sprejela egipčovski sultan in Mac Mahon.

Iz ogrskega državnega zbora.

PODROBNOSTI IZ SEJE OGRSKEGA BRAMBNEGA ODSEKA.

Budimpešta, 21. aprila. Brambni odsek ogrsko-hrvat. držav. zbora je v svoji včerajšnji seji odobril zakonske načrte brambnega ministra o razširjenju črnovojniške dolžnosti na 18 letne, oziroma na 43 do 50 let stare državljane in o pridelitvi ogrske črne vojske gališkim in bukovskim četam. Opozicija, ki se odsekovih posvetovanj ni udeleževala, namerava v zbornici staviti postavne predloge. Iz političnih krogov se poroča, da namerava vlada ob tej priliki v zbornici izjaviti, da ne nameravajo vpoklicati po novi postavi črnovojniške dolžnosti podvrženih letnikov od 42. do 50. leta prej, dokler popolnoma ne končajo žetve. Vojaško izvežbani črnovojniki se pritegnejo najbrže šele začetkom septembra, še pozneje prično najbrže vojaško uriti vojaško še ne izurjenih novih črnovojnikov od 42. do 50. leta.

OGRSKA NEODVISNA STRANKA SE UDELEŽI POLITIČNE DEBATE.

Budimpešta, 21. aprila. (Kor. ur.) Ogrski urad poroča: Neodvisna stranka je imela danes pod predsedstvom grofa Mihaela Karolyi konferenco, v kateri se je sklenilo, da se stranka živahno udeleži politične debate o ponedeljkovih zakonskih predlogih ter da bo v okviru mej, ki so postavljene radi vojne, podrobno izvajala pravico kritike.

Na morju.

ANGLEŠKI PODMORSKI ČOLNI V SEVERNEM MORJU.

Berlin, 21. aprila. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Zadnje čase so nemške vojne sile večkrat napadle angleške podmorske čolne v nemškem zalivu Severnega morja. Neki sovražni podmorski čoln je bil 17. aprila potopljen. Uničenje nadaljnjih podmorskih čolnov se je dognalo z verjetnostjo, a ne z popolno gotovostjo. Namestnik načelnika admiralnega štaba: pl. Behnke.

POROČILO ANGLEŠKE ADMIRALITETE.

London, 20. aprila. (Kor. ur.) Admiraliteta objavlja neko obvestilo, ki sledeče opisuje izgubo podmorskega čolna »E XV.«: Podmorski čoln je bil v nevarnosti, da se ga polasti sovražnik v rabljivem stanju. Turki so se zelo trudili, da bi bili vzeli čoln. Izjavili so se poizkusi angleških ladij, ki so z ognjem iz velike daljave poizkušale uničiti čoln. Napadala sta zato dva mala čolna s prostovoljci z bojnih ladij »Triumph« in »Majestic« podmorski čoln. Čolna sta bila izpostavljena silovitemu ognju turških baterij, ki so bile le nekaj sto jardov oddaljene, a posrečilo se je le, da sta torpedirala in uničila podmorski čoln. Čoln bojne ladje »Majestic« je bil potopljen, posadko je rešil drugi čoln. Le en mož je umrl na svojih ranah. Vsi, ki so se udeležili podjetja, so pokazali veliko hrabrost.

POMORSKI PROMET S FINSKO ZOPET OTVORJEN.

Stockholm, 21. aprila. (K. u.) Paroplovni promet s Finsko se je danes zopet začel s 3 parniki, ki so odpluli iz Stockholma.

NEMŠKI PROTEST, KER SO ANGLEŠKI USTAVILI NEMŠKI PARNIK »PAKLAT«.

London, 21. aprila. (K. u.) Ameriški poslanik v Londonu je izročil državnemu tajniku siru Edvardu Grey protest nemške vlade, ker so ustavili začetkom vojske v kitajskih morjih nemški parnik »Paklat«. S parnikom se je vozilo veliko beguncev. Protest znači angleško postopanje za kršitev mednarodnega prava. Državni tajnik sir Edvard Grey je obsirno odgovoril, da o ladji pomorsko sodišče v Honkongu

Nemška infanterija napade od Francozov zasedeno vas v severni Franciji.

še ni sodilo in da po njegovem mnenju tvori ladja »dober plen«.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Brezuspešni francoski napadi.

Berlin, 21. aprila. Veliki glavni stan: Ne daleč od katedrale v Reimsu smo spoznali sovražno baterijo in jo pričeli obstreljevati.

O Argonih so metali Francozi bombe, napolnjene s plini, ki so povzročali bljuvanje.

Sovražnikov napad severno od Le Four de Paris se je izjalovil.

Med rekama Maas in Mosel smo včeraj pri Flireyu odbili na široki fronti zastavljeni napad s težkimi izgubami za sovražnika.

V gozdu Le Pretre smo nadalje pridobili na prostoru.

V Vogezih je sovražnik zamen napadal naše postojanke sezerezahodno in jugozahodno od Mezerala kakor tudi pri Sondemachu. Tudi tam so imeli Francozi močne izgube.

Včeraj zjutraj je metal nek sovražni letalec bombe v Lörrach, ki so poškodovale tovarno za svilo — last nekoga Švicarja — in dve hiši ter ranile več civilnih oseb.

Najvišje vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Ponedeljek, 19. aprila, ob 3. uri popoldne:

Včeraj so angleške čete pri Zwarteleu v Belgiji vzele 200 m nemških jarkov. Kljub več protinapadom so se držali in utrdili. V Alzaciji smo vidno napredovali. Prodirali smo na obeh bregovih Fechte. Na severnem bregu smo zasedli sleme Burgköpfle južnozahodno od Sillackerwasena, ki neposredno obvlada dolino. Posebno smo napredovali na južnem bregu v okolici Schnepfenrietha, kjer smo marširali proti severu v smeri Fecht—Metzeral. Zasedli smo namreč celo vrsto višin, katerih najsevernejša obvlada teh Fechte nasproti Burgköpfle. V tem boju smo zajeli dva oddelka gorške artiljerije (dva 74. topa) in dve strojni puški. Nemška letala so vrgla v Belfort štiri bombe, ki so porušile dve baraki in užgali nekaj zabojev smodnika. Ranjen ni bil nihče.

Ob 11. uri ponoči:

V noči od 18. na 19. aprila smo popoloma odbili zjutraj ob polu štirih nemški protinapad na Eparges. V gozdu Mortmare infanterijska akcija, na obeh straneh brez znatnega pomena. V okolici Regnieville precej živahen artiljerijski boj, kjer smo vidno mi nadkriljevali. V Vogezih smo na obeh bregovih Fechte v ljutih napadih napredovali in prisilili sovražnika, da se je naglo umaknil od mosta čez Esel, višje od Metzerala, kjer je pustil obilo materiala. Francoski letalec Garros je moral v Ingelmenstru, 10 km severno od Courtraia, stopiti na tla. Nemci so ga ujeli na večer dne 18. aprila.

Poročilo maršala Frencha.

London, 20. aprila. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča: Maršal French poroča o nekem angleškem uspehu pri Yperu in da so šli nazaj Nemci, ki so težko trpeli pod ognjem angleških strojnih pušk; da so tudi izgube Angležev zelo velike.

Nemčija ne zapusti Belgije.

Berlin, 21. aprila. Podpredsednik nemškega državnega zbora Padsche je govoril v svojem volilnem okraju Kreuznach o nadvladi Anglije. Izvajati je med drugim: Z nemško krvjo osvojene dežele Belgije ne damo več iz rok. Priti moramo do Kanala. Na vzhodu se moramo tudi zavarovati pred vpadom ruskih tolp. Pero ne sme zopet pokvariti, kar je priboril meč. Anglija poseduje povsod silovite gradove, Gibraltar, Ciper, Singapore itd.; pridružita se jim zdaj še Calais in Lemnos. Francozi naj se vesele, če jim izženemo Angleže. Panamski prekop postane tudi kmalu angleški. Nočemo s krvjo in z železom ustvariti nove svetovne dr-

žave, vojskujemo se marveč za svobodo na morjih.

V prekopih Eparges.

Milan, 19. aprila. »Corriere della Sera« poroča iz Pariza: Častnik generalnega štaba, ki je ob zadnjih spopadih obiskal ponoči postojanko Eparges, opisuje prav slikovito, kako se je povzpel na višino. Odpravil sem se — piše častnik o polnoči, ko so bile vse luči ugašene; neizprosno je lil dež kakor iz skafov. Na stezi, ki se vzpenja na Eparges, ti dosega blato kolena. Vsak korak naprej je združen z borbo proti gosti brozgi. Včasih se odpre pred nogami nenadno globoka jama, ki je nismo opazili. Izkopal jo je projektil, in v to past se pogrezneš do pasu. Čeprav nimamo nahrbtnikov in ne nosimo pušk, ki bi nam težile rame, vendar se le s težavo rešimo iz tega prepada. Naenkrat je pred nami nekaj zabobnelo, in blato se razbrizga na vse strani. Bil je velikanski projektil, ki se je kakih dvajset metrov pred nami razpočil. Blato nas pahne na tla, obenem pa zagrne tudi projektil ter mu omili smrtonosno silo. Tik mimo nas se priplazijo sence. To so ranjenci, ki gredo dol in moštvo, ki nosi na vrh jestvin in streliva. Vsi gredo tiho mimo nas. V tej kloaki je tudi korakanje zelo naporno. Pritisk zraka, ki ga je povzročil projektil, nas vrže na tla, sredi v blato. Vstanemo, a se spodrsnemo vnovič. Koncem koncev smo v prekopih, v zavetju. To je posebna vrsta prekopov. Opolzla, blatna pot; gosta reka, ki se počasi pomika odzgor proti dolini. Vsi se pogrezamo v brozgi in dobro se moramo držati na nogah, da nas tok ne prevrne. In vendar so tukaj vojaki, ki morajo ostati na tem mestu cele dneve in noči. Blato jim je napravilo uniforme, ki bi lahko, kar se nevidnosti ali neopazljivosti tiče, tekmovala s kakršnoli konkurenco. Zemlja jih je odela, zemlja jim je pokrila glave in jim napravila krinke na obrazih. Hlače, suknja, lica, lasje, orožje, — vse je opleskano z zemljo. Vsaka ščetina v bradi ali brkih je obdana s skorjo zemlje. Samo puška je zavarovana za silo s kakšno kunjco.

Francozi se za bojno črto živahno pripravljajo.

Berlin, 21. aprila. Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana o bojih med rekama Maas in Mosel: Operacije Francozov med rekama Maas in Mosel počivajo od 14. do 19. t. m. po težkih izgub polnih francoskih napadih. Živahno kretanje korakajočih čet, živahen promet na železnih in z avtomobili za hrbtno francoskih črt kaže na to, da sedanje primeroma mirno stanje nikakor ne bo trajalo dolgo časa.

Francoske priprave za nov napad.

Basel, 21. aprila. Francozi se pripravljajo na nov napad. Postojanke so povsod ojačile. V Belfortu so pripravljene dobro opremljene angleške ambulance za prevoz ranjencev v bodočih bojih na zgornjem Alzaskem.

Vpoklic 17letnih na Francoskem.

Rottedamm, 22. aprila. Pariški uradni list vpoklicuje 17letne mladeniče za 16. maja.

Nove krogle proti zrakoplovom.

Lyon, 21. aprila. »Le Nouvelliste« poroča iz Pariza: V francoski armadi so uvedli novo artiljerijsko kroglo proti zrakoplovom, ki ne prebijejo zrakoplova, pač pa raztrgajo blago.

Francozi uvedejo čelade.

Genf, 21. aprila. »Genfer Journal« poroča, da nameravajo v francoski armadi uvesti čelade, podobne pikelhavbam, ker čepice ne ščitijo glave. Neka ameriška tvrdka se je že ponudila, da izdela vsak dan 50.000 čelad francoski armadi.

Poostrena vojaška služba v Franciji.

Genf, 21. aprila. Prvi armadni pododsek francoske zbornice je priporočil armadni komisiji, naj odobri Dalbiezov zakonski načrt, po katerem naj se pridele vsi službosposobni moške armadi, njih mesta v notranjosti Francije naj se nadomeste z možmi, ki za vojno službo niso sposobni.

K Geupilovi aferi.

Lyon, 21. aprila. (K. u.) »Nouveliste« poroča iz Pariza: V zvezi z Geupilovo poverljivo afero so v Parizu zaprli dva veletrgovca. Policija odreka vsako nadaljno pojasnilo.

Angleška izkrca čete v Belgiji?

Frankfurt, 21. aprila. »Frankfurter Zeitung« poroča, da je osebni promet med Angleško in Nizozemsko zato ustavljen, ker namerava Angleška v Belgiji izkrcati večje čete.

Angleške čete.

Rotterdam, 21. aprila. Angleški listi pišejo, da bo Angleška do poletja spravila na bojišče en milijon vojakov, drugi milijon bo pa doma pripravljen.

Na Angleškem ne uvedejo splošne vojaške dolžnosti.

Haag, 21. aprila. (Kor. ur.) »Nieuwe Courant« poroča iz Londona: V današnji seji spodnje zbornice je rekel zakladni kancler Lloyd George: Vlada ne misli, da bi se vodila vojna z večjim uspehom, ako bi bila uvedena splošna vojaška dolžnost. Lord Kitchener je jako zadovoljen z uspehom, ki ga je imel poziv za prostovoljce.

Poškodovana angleška vojna ladja.

Berlin, 21. aprila. (K. u.) Iz zanesljivega vira se poroča, da je bila ob zadnjem napadu po Zeppelinovih zrakoplovih na Tyne zelo poškodovana tudi neka angleška bojna ladja.

Angleški vojni stroški.

Kodanj, 22. aprila. Dosedanji vojni stroški Angleške znašajo 17 in pol milijarde frankov.

Iz južne Afrike.

NAJUŽNEJŠO DEŽELO NEMŠKE JUŽNOZAHODNE AFRIKE ZASEDLI ANGLEŠI.

London, 21. aprila. (K. u.) Reuterjev urad poroča iz Kapstadta: General Smuts izvaja v nekem armadnem povelju, da se je s tem, da so zasedli Angleži Betanijo, Seaham in Keetmanshoop, zaključil važen oddelek operacij. Najjužnejša provinca nemške južnozahodne Afrike je zasedena. Centralne vzhodne in južne bojne sile, ki so dozdaj ločeno prodirale, so desegle točke, da je mogoče tesnejše sodelovanje. V bodočnosti tvorijo te sile južno armado, da se ločijo od severne armade pod Bothom, ki operira iz Wallfisch zaliva.

NEMCI ZAPUSTILI KOETMANS-HOOP.

Kapstadt, 21. aprila. (K. u.) Uradno se poroča: Nemci so v ponedeljek zvečer izpraznili Koetmanshoop. Mesto ni poškodovano. Porušena sta le telefonski in brzojavni urad. Unijske čete so zasedle včeraj zjutraj mesto.

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 21. aprila. (K. u.) Glavni stan poroča: Na kavkaški fronti ni nobene bistvene izpremembe.

TURŠKE MINE V SUEŠKEM PREKOPU.

Kairo, 22. aprila. V Sueškem prekopu so našli turške mine.

TURŠKI FINANČNI MINISTER V NEMŠKEM GLAVNEM STANU.

Carigrad, 22. aprila. Turški finančni minister je odpotoval v nemški glavni stan.

Švica in mirovna akcija.

Rim, 20. aprila. V svojem razgovoru s poročevalcem »Tribune« je švicarski predsednik Motta rekel, da švicarska vlada smatra za nespametno, da bi že v sedanjem trenutku začela z mirovnim posredovanjem. Sedanji nastop ne obljublja nobenega uspeha, pa bi se tudi lahko napačno umelo. Pač pa bo švicarska vlada, ko bo prišel čas, storila vse za pripravo miru. — Naziranje švicarskega predsednika se popolnoma krije z nasvetom, ki ga je dal sv. Oče Ameriki. Treba je čakati primerne časa. (Op. uredn.)

Dnevne novice.

+Izjava Stjepana Radića. Včerajšnja »Hrvatska« prinaša sledečo izjavo predsednika hrv. kmetske stranke Stjepana Radića: Jučerašnji popodnevni »Obzor« javio je, da će na dogovoru hrvatske delegacije u Pešti sudjelovati i Stjepan Radić, »koji da se (valjda u tu svrhu) nalazi u Budimpešti«. Ne znam, kako je ta viest došla u »Obzor« (a i u neke druge novine), ali za to znam i naglasujem ovo troje: 1. Da se u ovo sudno doba h r v a t s k e konferencije imadu držati prije svega, ako ne jedino, u Zagrebu, kao središtu hrvatskoga naroda; 2.

da u takovim konferencijama imadu sudjelovati predstavnici svih hrvatskih stranaka i skupina iz banske, bosanske i dalmatinske Hrvatske; 3. da u takvoj konferenciji moraju biti zastupane i sve slovenske stranke i skupine. Prema tomu je jasno, da na peštanskoj konferenciji hrvatsko-srbske koalicijske ne može na nikakav način sudjelovati predstavnik jedne hrvatske državopravne stranke, kakva je Hrvatska pučka seljačka stranka, kojoj sam predsjednikom. U Zagrebu, dne 21. travnja 1915. Stjepan Radić.

Leonova družba. Odbor prenovljene Leonove družbe je doslej imel deset sej. Rešila so se razna upravna in književna vprašanja. Upravištvu »Časa« in razpošiljanje društvenih publikacij je prevzela »Katoliška Bukvarna« (upravištvu se nahaja v Katoliški tiskarni, III. nadstropje). Poverjenstva so se organizirala v vseh slovenskih pokrajinah, posebno na štajerskem, Primorskem in Koroškem. Vneti poverjeniki so pridobili veliko število novih članov. Kljub težavnim razmeram znaša število članov okoli 1350. »Čas« se tiska v 1500 izvodih; druge društvene publikacije se bodo tiskale v 2000 do 2300 izvodih. Društvene knjige bodo izšle v jeseni. — Odbor je končno določil književni program za leto 1915, in 1916. Napravili so se važni književni načrti za bodočnost. »Leonova družba« hoče tudi v sedanjih težavnih razmerah mirno nadaljevati svoje kulturno delo. Zavedno slovensko občinstvo prosimo, da ohrani in požiivi svoje zanimanje za našo važno kulturno trdnjavo.

Odlikovanja. Duhovniški zaslužni križec 2. razreda na belo-rdečem traku je dobil vojaški kurat 27. dom. p. dr. Franc Walland. Najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik 27. dom. p. Franc Bodensteiner, poročnik 26. dom. p. Franc Hecht in poročnik 5. dom. p. Štefan Karkovič. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste je dobil nadomestni orožni mojster Bernard Zupanc, pridelen 100. pp.

»Oester. katholisches Sonntagsblatt« z dne 18. t. m. naznanja, da s tem dnem preneha izhajati, dokler se ne odpravijo sedanje izjemne določbe, ki omejujejo tiskovno svobodo, oziroma do konca vojne. Ta korak se je storil iz redakcijskih vzrokov.

Supilo in Hinković prosita za italijansko državljanstvo. Kakor znano, se nahajajo od začetka vojske znani poslanec dr. Hinković, lastnik »Reškega Novoga Lista« Supilo, potem Cipico, dež. poslanec dr. Trumbić in nekateri drugi Hrvati v Italiji, kjer pišejo v italijanske liste o politiki monarhije. Kakor poroča splitski »Dan« so imenovani politiki prosili za italijansko državljanstvo, ali so bile njihove prošnje odbite.

Poročil se je v Celovcu stotnik Hugon grof Auersperg z gđcno. Hildo Raimann.

Šolski bratje na Hrušici pri Jesenicah so za čas vojske, posebno pa radi velike draginje opustili ondi svoj juvenat in se preselili na Dunaj v svojo centralo, Dunaj XXI/8. Strebersdorf. Ko zopet nastopijo redne razmere, se vrnejo na Hrušico.

Slovenska hiša v Celovcu. Anton Janežičovo hišo v Celovcu v Pernhartovi ulici št. 4 je kupil nečak pokojnega za 40 tisoč kron. Hiša, velevažna postojanka, ostane torej slovenska last.

Zopet krušne karte v Mariboru. Uravnava krušnih kart ter preskrba živeža za prebivalstvo se v Mariboru izpreminja, kakor izpreminja luna svojo obliko. Magistrat namreč zopet uradno naznanja, da se pisarne za oddajo krušnih kart in izkaznic za moko prenesejo iz dosedanjih prostorov na magistratu v deklško meščansko šolo (telovadnico) na Stolnem trgu v poslopu nemške mestne šparkske. Krušne izkaznice se bodo prihodnje tedne izdajale vsak četrtek, petek in soboto od 4. do 7. ure popoldne. — Mariborski magistrat je baje nakupil veliko moke, riža in krompirja za mestno prebivalstvo, da bodo zaloge zadostovale do konca avgusta.

Ruski tabor pri Sterntalu na štajerskem bo skoro končan. Tabor je postavljen na prostoru, kjer je bila poprej skoro sama borova šuma. Prostora bo za 30.000 oseb. Vojaško poveljstvo čez barake bo imel vpokojeni oberst Anton Pruggmayer, ki je že došel na lice mesta. Prihodnje dni pričakujejo večje transporte ujetih Rusov. Govorica, da bo taborišče določeno za begunce iz Galicije ne temelji na istiniti podlagi. Iz Ptujja nam pišejo, da bodo za vojaško stražo pri ujetnikih določeni sami madžarski vojaki. Dobavo potrebnih baje imajo v rokah budimpeštanskih veletržci Roth in drug. Prebivalstvo v okolici Ptujja in Sterntala ni posebno veselo novih sosedov.

Iz Kijeve je pisal Ivan Remškar p.d. Kumer, ki je služil cesarju v Przemyslu ter je bil z ostalo posadko odpeljan v notranjo Rusijo. Dopisnica je datirana z dnem 4. aprila. Remškar piše, da so na potu na določeno mesto; če Bog dá, pride še zdrav in srečen domov k svojim dragim.

Mariborsko okrajno glavarstvo je začelo rekvirirati žito na kmetih. Prva je prišla v poštev občina Sv. Križ nad Mariborom. Glavar Weiss je določil, da morajo kmetje od Sv. Križa pripeljati svojo pšenico za ceno 44 K 100 kilogramov v paromlin milijonarja Scherbauma v Mariboru, kmetje Slovenskih goric morajo voziti k Ehlichovemu mlinu v Kaniži, iz Pohorja in z Dravskega polja k Böhm v Fram, iz slovenjebistriškega okraja pa h Grudnerju v Poljčane. Pri teh mlinih bodo zaloge moke za potrebne prebivalce. Moka bo stala 56 vin. 1 kg.

Poštna nakaznice za vojne ujetnike v Srbiji posreduje odslej naprej le švicarska poštna uprava. Imeti morajo tedaj le naslov: Višja poštna kontrola (Oberpostkontrolle) v Bernu, Švica. Ime in naslov ujetnika naj se piše na levi odrezek zadnje strani.

Za izločitev ješprenčka iz krušnih izkaznic in za ločitev množin krušnih nakaznic po stanovih se je zavzela konferenca načelnikov dunajskega občinskega sveta pod predsedstvom župana dr. Weiskirchnerja.

Dunajska podružnica »Slovenskega Planinskega Društva« priredi izlet v nedeljo, dne 25. aprila 1915 na Rosaliengebirge (lahka tura). Odhod s kolodvora Aspangbahnhof v Kleinwolkersdorf; Rosalienkapelle—Forchtenstein—Sauerbrunn. 8—9 ur hoda. Vodi g. Houska (klub českých turistů). — Prijateljski sestanek v soboto, dne 1. majnika 1915 zvečer v restavraciji Gabriel, III. Gärtnergasse 9. Prosta zabava s petjem. Gosti dobro došli!

Kužne bolezni v Mariboru. Izven vojaštva je bilo stanje kužnih bolezni v Mariboru (mesto) zadnji teden sledeče: davica 1, škrlatica 10, kužno otrpnenje vratu 4. Več slučajev raznih epidemij je tudi v Studencih in na Pobrežju. Tudi pri vojaštvu je precej slučajev kužnih bolezni.

Štajersko učiteljstvo v vojski. (Novejši izkaz.) Od štajerskih učiteljev se jih nahaja 711 v vojski (489 Nemcev in 222 Slovencev). To je 36% štajerskega učiteljstva. Izmed nemških učiteljev je padlo 14, ranjenih je 34, ujetih 15, pogrešani 3, odlikovanih je bilo 11. Slovensko učiteljsko društvo še ni imelo časa in sredstev, da bi sestavilo natančen seznam glede slovenskih učiteljev s Spod. Štajerskega v vojski.

Cene železu nameravajo zvišati za 1 K 50 vin. do 2 K.

25 vreč koruzne moke je oblast konfiscirala trgovcu Francu Sommer v Baidorfu pri Gradcu. Sommer je slabo koruzno moko prodajal po 64 vinarjev kilogram in je delal velik dobiček. Prodajal je kar brez uradnega dovoljenja cele vreče te moke.

Uboj med kočevskimi rudarji. Pišejo nam: Nedavno je več rudarjev kočevskega premogovnika igralo na karte za večje zneske. Igrali so v stanovanju rudarja Jožefa Jurkoviča. Kasneje je eden izmed igralcev, Demeter Gozden, ki je bil zelo pijan, začel sumiti, da jih je Jurković pri igri goljufal. Vzel je ročaj od lopate, se vrnil v Jurkovićevo stanovanje in začel Jurkoviča, ki je ležal v postelji, neusmiljeno bitti po glavi in kamor je priletelo; že onesveščenega Jurkoviča je potegnil na tla in ga dalje pretepal. Potem je preiskal Jurkovićevo obleko in spustil nekaj v svoj žep — menda denar; premetal je tudi Jurkovićevo posteljo in našel dolgo bodalo, s katerim je Jurkoviću grozil. Ko je Jurković za hip odprl oči, mu je Gozden rekel: »Ne glej me, jaz te moram!« Jurković je kmalu izdihnil. Ljudje govore, da je imel Jurković že prej na glavi napol zaceljeno hudo rano, ki se je vsled Gozdenovih udarcev odprla in povzročila Jurkovićevo smrt. Ubiti in ubijalec sta bila Hrvata.

Črne koze na Reki. Na Reki so 4 novi slučajji črnih koz.

Cene za jermena nameravajo znatno zvišati.

170 kron so našli v Št. Petru v večernem vlaku dne 16. aprila. Izgubitelj naj reklamira denar pri načelnikstvu postaje v Št. Petru na Krasu.

V rusko ujetništvo je prišel infanterist 87. pešpolka Ivan Kulič.

18.160 kg pokvarjene vojne moke zaplenjene. Iz Celovca poročajo: Tukajšnje kazensko sodišče je mlinarja Simona Seebacherja obsodilo na 20 K globe, oziroma dva dni zapora, ker je prodajal iz plesnive moke napravljen kruh, ki je bil po izvidu izvedencev zdravju škodljiv in je lahko povzročil različne črevesne bolezni. Vrh tega se je Seebacherju zaplenil slabi kruh. Obtožbe radi prodaje plesnive moke in koruze je bil pa Seebacher oproščen. — Proti tej razsodbi se je državni pravdnik pritožil in vzklicno sodišče je Seebacherja obsodilo na 30 K globe ali tri dni zapora in na zaplenitev 227 vreč moke v skupni teži 18.160 kg.

Sekčni načelnik v neprijetnem položaju. Vpokojeni sekčni načelnik Jurij pl. Rukavina-Liebstadt je obiskal svoje rodnoke v gradu Belec pri Varždinu. Neko jutro se je izprehajal v gozdu. Pri vasi Petruševac je vprašal za pot. Sledili so pl. Rukavinu vaščani oboroženi z lopatami in

s krampi, ker so ga smatrali za srbskega vohuna. Vaščani so napadli tujca, ga vrgli na tla, mu raztrgali obleko in ga zvezali. Psovali so ga in mu grozili in ga odvedli k županu, kjer ga je spoznal neki podčastnik, nakar so ga izpustili.

Razredna loterija. 5000 kron sta zadeli šte. 2110 in 23.607; 10.000 kron št. 113.855; 30.000 K št. 79.026.

Ljubljanske novice.

Ij Vsako nedeljo, že tudi prihodnjo nedeljo ob 6. zvečer v stolni cerkvi pridiga za vojaške. — Vojaki, povabite drug drugega in pridite v obilnem številu!

Ij Prosvetno društvo za Trnovo in Krakovo vabi zopet na predavanje, ki se vrši danes v četrtek ob 8. uri zvečer v društveni sobi. Predaval bo g. Franc Jez. Pridite obilno!

Ij Božični darovi ameriških otrok bodo menda res čakali na razdelitev do prihodnjega Božiča, ker ima baje referat o tem neki kalendarično natančen gospod pri dež. vladi.

Ij Umrlj so v Ljubljani: Egya Fala-gyarda, novinec-črnovojnik 97. pešpolka. — Helena Elsat, postrežnica, 76 let. — Marija Kristan, krojačeva žena, 66 let. — Marija Podlesnik, žena tovarniškega delavca, 24 let. — Ivana Zavašnik, posestnikova žena, 18 let. — Marija Ahlin, roj. Vrhovec, mesarica in posestnica, 55 let. — Anton Brecljnik, rejnec, 4 mesece.

Ij Zeleni Jurij bode v soboto in tudi narava kaže, da se nam približuje. Zeleneti so začeli že najbolj kostanji in vrbovje, travniki in polja so se istotako preoblekli v lepo zeleno obleko, a tudi popčevje pri gabrih in bukvah se je jelo razpuščati, sicer nekoliko manj kakor druge tople spomladi, a vendar bode imel »Zeleni Jurij« v rokah zeleno vejico.

Ij Tatvine koles so se v zadnjem času zopet začele množiti, ne da bi se zamoglo priti storilcem na sled. Občinstvo opozarjamo, da naj koles od neznanih, odnosno nezanesljivih ljudi nikar ne kupuje, ampak take prodajalce takoj naznani pristojni oblasti.

Ij Na včerašnji semenj je bilo prignanih 462 glav, in sicer 136 konj, 163 volov, 79 krav, 7 telet in 76 prašičev za rejo. — Kupčija je bila živahna, živina pa draga, posebno zaradi tega, ker so poleg domačih mesarjev prišli tudi tuji kupci. Domačih prekupčevalcev je samo eden kupil 100 glav.

Razna poročila.

RUSINSKO SEMENIŠČE V KROMERIZU.

Rusinski generalni vikar Filas je vse iz Galicije pobegle rusinske bogoslovce zbral v mestu Kromeriz na Moravskem. S pomočjo moravskega »Apostolstva sv. Cirila in Metoda« se je v nadškofovskih poslopih v Kromerizu uredilo rusinsko semenišče. Vseh bogoslovcev je okoli 300. Semenišče vodijo trije bogoslovski profesorji iz Lvova in en misijonar brazilanec. Pomaža jim pet čeških duhovnikov.

NESREČA NA BEROLINSKI CESTNI ŽELEZNICI. — EN VOZ ZDRKNIL V SPREEJO.

Berolin, 21. aprila. (K. u.) Pred državnozbornim poslopjem je ob pol 1. ponoči skočil s tira voz cestne električne železnice in preko asfaltnega tlaka in trotoarja s 14 potniki treščil v reko Sprejo, s čemer je predrl železno ograjo. Gasilci so potegnili iz vode pet mrtvih, ostali pasažirji so deloma splezali na streho voza, deloma so jih rešili čolnarji.

Krušne izkaznice za ljubljansko okolico.

Okrajno glavarstvo razglašja: Vsled ukaza c. kr. deželnega predsednika z dne 12. aprila 1915, št. 7196, bode moglo, oziroma smelo prebivalstvo naslednjih krajev, odnosno občin od 25. aprila t. l. dalje kupovati kruh in moko le še proti uradnim izkaznicam, in sicer:

1. krajne občine Vič,
 2. kraja Zgor. Šiška in
 3. krajev Moste, Selo in Udmate, občine Moste.
- Kdor iz teh krajev nima več moke pri hiši, moral bo iti k pristojni poslovalnici po izkaznico, veljavno za en teden. Brez izkaznic od 25. aprila t. l. naprej ne bo dobili ne moke pri molarju, ne kruha pri peku ali v gostilni in kavarni.

I. Kak namen ima izkaznica (krušna karta)?
Krušna izkaznica ni nobeno nakazilo; z njo človek ne dobi pravice, da bi se mu kruha ali moke nemara iz kake javne zaloge darovalo ali moralo priskrbeti za vsako ceno.

Krušna izkaznica je le zato tukaj, da ne more nihče naenkrat kupiti več moke ali kruha, nego je na nakaznik zapisana. Kdor nakaznice nima, si torej kruha in moke sploh ne bo mogel kupiti, ker mu je brez nakaznice trgovec, gostilničar itd. sploh dati ne bo smel.

II. Koliko moke ali kruha za osebo je na teden dovoljenega?

Izkaznice so treh vrst: cele, zmanjšane in dnevne.

A. Cela izkaznica dovoljuje, da si posamezen človek za teden kupi 1400 gramov (1 kilo in 40 dekagramov) moke ali pa 1960 gramov (1 kilo in 96 dekagramov) kruha.

Cele izkaznice bo dobil vsakdo, ki zase, oziroma za vsako glavo svoje rodbine ali svojega

gospodarstva nima več lastne moke, nego kvečjemu še po 2 kg za osebo.

B. Zmanjšana izkaznica daje pravico, kupiti si na teden 1050 gramov (1 kilo in 5 dekagramov) moke ali pa 1470 gramov (1 kilo in 47 dekagramov) kruha.

Take izkaznice bodo dobivali potniki, ki le mimogrede v gori imenovanih krajih prebivajo in niso iz takega kraja na Kranjskem, v katerem bi bile vpeljane ravno take krušne karte. Izkaznice dobe za one dni, ko ostanejo v občini Vič, v kraju Zgor. Šiška ali v krajih Moste, Selo ali Udmate, pri svojem stanodajalcu (hotelirju, prenočiščnem gostilničarju, privatnem gostitelju).

C. Dnevna izkaznica daje pravico, kupiti si na dan 210 gramov (21 dekagramov) kruha.

Take izkaznice bodo dobivali potniki, ki le mimogrede v gori imenovanih krajih prebivajo in niso iz takega kraja na Kranjskem, v katerem bi bile vpeljane ravno take krušne karte. Izkaznice dobe za one dni, ko ostanejo v občini Vič, v kraju Zgor. Šiška ali v krajih Moste, Selo ali Udmate, pri svojem stanodajalcu (hotelirju, prenočiščnem gostilničarju, privatnem gostitelju).

Kdor je pa iz kraja na Kranjskem, kjer imajo tudi krušne karte, mora rabiti svojo redno krušno karto tudi v občini Vič, v Zgor. Šiški, v Mostah, v Selu in v Udmatu, da je v svojem rednem bivališču tako krušno karto sploh dobil. Glede morebitne medsebojne veljavnosti tukajšnjih krušnih kart z onimi drugih kronovin bode c. kr. deželno predsedništvo, če bo potreba, primerno ukrenilo. Dokler se to ne zgodi, se smejo tudi taki tuji posluževati tukajšnjih dnevnih kart.

III. Koliko krušnih kart dobi vsakdo? komu v roko se jih dá?

Za vsako gospodarstvo (gospodinjstvo) ima priti po izkaznico (krušne karte) načelnik gospodarstva (rodbinski oče, gospodinja itd.). Dobi jih toliko, kolikor ima pod svojo streho glav (zase, za rodbinske člane, za posle, za delavce, ki jih prehranjuje in tudi za morebitne podnajemnike, čeprav jih ima samo na stanovanju). Onim osebam, ki pri njem samo stanujejo (podnajemnikom) ima gospodar krušno karto potem izročiti v samostojno rabo.

Do krušnih kart imajo pravico tudi oni pripadniki oborožene sile, katerim ne daje hrane vojna uprava.

Za potnike pride dnevne karte iskat stanodajalec (hoteliska uprava). Hotelom in gostilniškim prenočiščem se bodo izdajale dnevne karte vselej za 2 tedna vneprej, in sicer na podlagi števil, ki jih izkazuje tujski promet. Zato je najbolje, če se taka podjetja vselej izkazuje s knjigo za tuje (vsaj za pretekli mesec) in z računom, koliko dni da so vsi gostje zadnjega meseca vsega skupaj v hotelu ali gostilni stanovali.

IV. Kje se bodo krušne karte dobivale?

Izkaznice (krušne karte) bodo izdajale posebne komisije, in sicer:

1. V krajni občini Vič.
- a) Glince; uradni prostor: občinska pisarna na Glincah.
- b) Rožna dolina; uradni prostor: Gostilna Končan št. 151 v Rožni dolini.
- c) Vič; uradni prostor: Gostilna Erbežnik št. 25 na Viču.
2. V kraju Zgor. Šiška. Uradni prostor: občinska pisarna v Zgor. Šiški.
3. V krajih Moste, Selo in Udmate.
- a) Moste in Selo; uradni prostor: Društvena hiša v Mostah.
- b) Udmate; uradni prostor: občinska pisarna na Selu.
- c) Zelena jama; uradni prostor: Gostilna Suha dolc št. 50 v Zeleni jami.

V. Kdaj bodo komisije poslovale?

Prvikrat bodo komisije poslovale v četrtek, dne 22. aprila, v petek, dne 23. aprila in v soboto, dne 24. aprila. Uradne ure so od 8. zjutraj do 1. popoldne ter od 3. do 7. popoldne.

Za nadaljnje tedne se bo poslovanje komisij posebej razglasilo.

VI. Kaj ima človek storiti pri krušni komisiji?

Brezobzirno na to, kar je povedano zgoraj pod točko II. B, dobi radi lažjega poslovanja prvikrat vsakdo, ki se zgledi, cele izkaznice. Tisti pa, ki imajo za vsako glavo svojega gospodarstva več nego 2 kg moke doma, bodo drugi teden samo še zmanjšane izkaznice, toda tudi to le tedaj, če prineso po prvem tednu nazaj od vsake prvič dobljene izkaznice neporabljenih odrezkov vsaj za 350 gramov moke ali 490 gramov kruha, z drugo besedo; če od celih izkaznic prvega tedna niso porabili več, nego bi znašale zmanjšane izkaznice.

Zglasitelj (načelnik gospodarstva) naznani, ko pride pred komisijo, koliko oseb ima v svojem gospodarstvu (gospodinjstvu) vstevši seveda tudi samega sebe, doličeno število izkaznic in potrdi komisiji s podpisom prejem. Obenem dobi seboj v izpolnitev posebno tiskovino, v katero mora ravnotako vpisati na določnem mestu število oseb, katere preživlja ali jih ima na stanovanju, dalje kakšne zaloge žita ali moke da še ima v svojem gospodarstvu (gospodinjstvu).

Ko dospe ta izjava, katero mora dotični gospodar (rodbinski načelnik) podpisati, komisiji nazaj, izroči se onim osebam, ki imajo v svojem gospodarstvu (gospodinjstvu) manj nego po 2 kg moke ali žita za vsako glavo, za naslednje tedne za vsako glavo cela izkaznica.

Oni pa, ki imajo za vsako glavo več nego 2 kg moke ali žita, dobe dotle, dokler njihove zaloge ne padejo na 2 kg za osebo ali manj, zmanjšane izkaznice. Kako je glede teh oseb s prvim tednom, oziroma z drugim, je že bilo zgoraj povedano.

Ako kdo v izjavi zamolči ali prenizko napove svoje zaloge, mu jih sme okrajno glavarstvo zapleniti.

VII. Pravni značaj izkaznic (krušnih kart).

Izkaznice (katere imajo odrezke s količinami po teži za kruh in moko) so javne listine; njih ponarejanje se kaznuje po določilih kazenskega zakonika.

Prenos izkaznice ali njenih odrezkov na druge osebe ali raba izkaznic, ki so bile od oblasti za druge osebe določene ali katerih veljavnost je že ugasnila, je prepovedana.

Samo člani enega in istega gospodarstva (gospodinjstva) smejo svoje krušne karte med seboj menjavati.

VIII. Prestopki teh predpisov

se kaznujejo z denarno kaznjajo do pettisoč kron ali z zaporom do šest mesecev.

Darovi.

Podpornemu društvu za slovenske visokosolce na Dunaju so v času od 4. marca do 1. aprila 1915 darovali: 100 K: Hranilno in posojilno društvo v Ptujju; 50 K: Dr. Anton Podpečnik, zobozdravnik na Dunaju; 45 K: Narodnjaki v počaščenje spomina Dušana Sajovice (nabral Jos. Trošt iz Knežaka) po »Slov. Nar.«; po 20 K: Dr. Anton Primožič, dvorni svetnik v Zadru, in dr. Miroslav Ploj, senatni predsednik na upr. sodišču na Dunaju; 12 K: Dr. Janko Polec, svet. tajnik na vrh. sodišču na Dunaju; po 10 K: Ivan Munda, vlad. svet. v Ljubljani, Posojil-

nica v Framu, Jakob Volk, zas. uradnik na Dunaju, Franc Kušar, nadzupnik v Mengšu, Anica Gogola v Ljubljani, dr. M. Murko, vseuč. prof. v Gradcu, dr. Ivan Jenko, primarij v Ljubljani, Josip Žužek, nadinženir v pok. v Ljubljani, in dr. Ivo Šubelj, seke. svet. na Dunaju; po 5 K: Miroslav Senekovič, vlad. konc. v Postojni, Pravoslav Rebek v Pazinu, dr. Alojzij Kokalj, odvetnik v Ljubljani, L. Mikusch, Janez Klemenčič, v. p. kotr. v p., dr. Kreit in inž. Iga. Šega, nadz. j. z., vsi v Ljubljani; po 3 K: Ivan Toporiš, sod. svet. v Novem mestu, dr. J. Lenoch, odv. na Dunaju, Ivan Škerjanc, župnik, Vreme na Kr., in dr. Fran Heric, bibliotekar na vseuč. knj. v Pragi; po 2 K: Josip Hafner v Škofji Loki, Finžgar, župnik v Sori, Franc Mertelanc v Tolminu in Viljem Tomic, trgovec v Trebnjem. Vsega 392 K, za katere se društveni odbor vsem cenjenim darovalcem najtopleje zahvaljuje. Nadalje darove sprejema društveni prvi blagajnik: Dr. Stanko Lapajne, odvetnik na Dunaju 1., Bräunerstraße 10.

CERKVENA GLASBA ZA MESEČ MAJNIK.

Sattner P. Hugolin. Šmarnice. 18. Marijinih pesmi za mešan zbor, z ciglami. Partitura 3 K, glasovi po 50 vin. Silno lepe in veličastne, pa lahke pesmi za majnik.

Gerbič Franc. Slava nebeške Kraljice. 20 Marijinih pesmi za mešan zbor. Partitura 3 K, glasovi po 60 vin. Gerbičeve skladbe so zmerno moderne, mojstersko izpeljane, pri tem pa vendar lahke in našim zborom umerjene.

Adamič Karlo. Kraljici nebes in zemlje. Zbirka Marijinih pesmi za mešani zbor, samospelne in orgle. Partitura 1 K 10 vin., glasovi po 40 vin. Te skladbe so lahke, lepo zaokrožene po obliki in gorko občutene.

Premr Stanko. 12 Marijinih pesmi za mešan zbor in orgle. Partitura 1 K 80 vin., glasovi po 40 vin. Ta zbirka je silno lepa in prikupna in mojstersko izvedena.

Grum Anton. V ponižnosti klečimo in 5 Marijinih pesmi. Partitura 1 K. **Katoliška Bukvarna v Ljubljani.**

Ljudska posojilnica
registrirana zadruga z neomejeno zavezo
Ljubljana, Miklošičeva cesta 6
vabi na

redni občni zbor
ki se vrši dne 10. maja 1915 ob 5. uri
popoldne v združenih prostorih last-
nega doma.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Sklepanje o potrditvi računa.
6. Sklepanje o porabi dobička.
7. Dopolnilna volitev načelstva.
8. Volitev nadzorstva.
9. Slučajnosti.

V Ljubljani, dne 19. aprila 1915.

Načelstvo.

1 steklenica 20 vinarjev.
Naročila po povzetju.

Trgovski učenec

se takoj sprejme pri **Franc Kav-
čič, Studence pri Poljčanah.** 849

Pozor!

Radi selitve prodam krasno, novo salonsko garnituro (les mahagoni politiran) ter jedno damsko pisalno mizo v orehovem lesu.

Ogled od 2.—4. ure popoldan. Naslov v Upravištvu pod št. 848. 848 (3)

Semenjska čebuljica

dobre vrste, se pošilja po povzetju liter po K 1'60. — Ponudba sprejema **B. GROSS, Zagreb, Hatzova ulica 2.** 865

Sprejme se spretna
prodajalka
manufakturne stroke, — istotam se sprejme tudi
vajenka

LENASI & GERKMAN, Ljubljana.

Neznosne nadloge uši - rešijo
vojaka zanesljivo in trajno

Sadnikar-jeve vrečice

katere imajo 10 prednosti:

1. Niso nosilcu škodljive,
2. Učinkujejo zanesljivo,
3. So brez duha,
4. So snažne,
5. So priročne,
6. So na leta trpežne,
7. Ne skvari jih mokrota,
8. So poceni,
9. Zabranijo nove nalezbe,
10. Pošiljajo se v pismih.

Sedanja veda dolži edino uši kot prenašalce pegastega legarja. Kdor se ubrani uši, je varen predto kugo.

Vrečice prodaja:

Čvančara, droger., Ljubljana,
J.R. Hočevar, lekarna, Vrhniška
J. Koschier (p. orlu) Kamnik.

Naročajte „Slovenca“!

Trgovina

Pod zelo ugodnimi pogoji se prodaja, event. odda v najem, že nad 60 let obstoječa, dobro idoča trgovina in gostilna z zalogo piva; s krasnim posestvom in gospodarskimi poslopi vred. v prijaznem kraju na Dolenjskem. Cenj. vprašanja na upravo lista pod šifro: »Zlata jama 838«.

Sprejme se takoj

trgovski sotrudnik

vojaščine prost, kateri bi bil tudi zmožen samostojno voditi detajlno manufakturno trgovino (izurjen prodajalec).

Istotam se sprejme

vajenec

iz dobre hiše, s potrebno šolsko izobrazbo, zdrav in močan. Vstop takoj. — Kje, pove upravištvo tega lista pod naslovom: »A. G. 1000.872.«

Rikard Mihelčič, trgovec in veleindustrijec, javlja v svojem lastnem imenu kakor tudi v imenu svojih otrok **Rike, Alme, Tee in Rikarda** in vseh ostalih sorodnikov pretužno vest o smrti svoje angelsko dobre, ljubljene soproge, gospe

Marije Mihelčič roj. Gollitsch

ki je dne 20. aprila ob 1. uri zjutraj mirno zaspala v Gospodu. Zemski ostanki drage pokojnice se bodo v petek dne 23. aprila ob 5. uri popoldne na kolodvoru v Zagorju slovesno blagoslovili in nato na ondnotnem pokopališču položili k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale dne 22. 23. in 24. aprila ob 8. uri zjutraj v župni cerkvi v Zagorju.

Zagorje ob Savi, dne 20. apr. 1915.

13

Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskrenoljubljena mati, sestra in teta, gospa

Marija Ahlin roj. Vrhovec,

hišna posestnica in mesarica

dne 21. aprila 1915 ob 6. uri zvečer po kratki, mukepolni bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne rajnice bo v petek, dne 23. aprila 1915 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Karlovska cesta št. 17 na pokopališče k sv. Križu, kjer se položi v rodniško rakev k večnemu počitku.

Svete maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

Drago pokojnico priporočamo v blag spomin.

V Ljubljani, dne 22. aprila 1915.

Marija Kastelic roj. Ahlin

Josipina Masle roj. Ahlin

Franciška Ahlin

hčere,

Franc Kastelic, Budivoj Masle

zeta.

Ivan Ahlin, sin.

Andrej, Franc, Anton, Josip

in Alojzij Vrhovec

bratje,

Terezija Rogel, roj. Vrhovec

sestra.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

THE VERA American Shoe

za gospode in dame
iz Amerike.

Moderno
priležno
lično
ceno
trpežno

Edina prodaja:

čevljarica

F. Szantner

Ljubljana

Selenburgova ulica 4

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Ovčjo volno

vsake vrste, oprano in neoprano,

kupim po najvišji ceni!

Prevzamem vsako množino proti gotovini.

Voznino po železnici ali pošti plačam sam.

I. Grobelnik, Ljubljana,
Mestni trg št. 22.